Základní škola Loket, okres Sokolov, T. G. Masaryka 128, 357 33 Loket

tel: +420 602 259 764, IČO: 709 842 21, e-mail: info@zsloket.cz, datová schránka: **ydimpgp**

Preventivní program školy

Školní rok 2026/2027

Zpracovala:

Mgr. Radoslava Jarošová

školní metodik prevence

Platný od 1. 9. 2026

Obsah

Úvod **3**

1 Charakteristika školy a její vnitřní zdroje **4**

1.27

1.3 Školní poradenské služby 8

1.3.1. Úkoly a cíle školského poradenského pracoviště 8

1.3.2 Dostupnost pedagogických pracovníků 9

1.3.3 Standartní činnosti školního metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele, učitele 11

1.4 Žákovský parlament 19

1.5 Schránka důvěry 20

1.6 Informační nástěnka 20

2 Analýza výchozí situace **20**

2.1 Zmapování vnějších a vnitřních zdrojů 20

2.1.1 Vnější zdroje 22

2.1.2 Vnitřní zdroje 31

2.2 Monitoring 32

2.3 Soubor pravidel pro zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích 35

341

3.1 Cílové skupiny preventivního programu 43

3.2 Zásady efektivní prevence 44

3.3 Spolupráce s rodiči 44

3.4 Vzdělávání pedagogů 45

3.5 Metody a formy práce 45

3.6 Formy rizikového chování a věkové skupin dětí ZŠ 45

4 Soubor aktivit pro jednotlivé cílové skupiny **79**

4.1 Peer program 79

4.2. Vlastní práce s žáky – aktivita školy 81

5. 86

Závěr **88**

Úvod

Preventivní program školy (původně Minimální preventivní program – MŠMT již ustoupilo od tohoto termínu, v legislativě je však tento termín stále zakotven).

Preventivní program školy je konkrétní dokument zaměřený na předcházení rizikového chování žáků, na výchovu ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům. Ve spolupráci s rodiči žáků formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, prezentovat svůj názor, vážit si svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti. PP je součástí vzdělávacího programu školy a je výlučně vypracován pro potřeby ZŠ Loket, okres Sokolov. Je určen pro žáky, učitele, rodiče žáků i pro ostatní, kteří se budou podílet na jeho realizaci. Preventivní program vychází z pokynů MŠMT.

Důležitý je individuální přístup k jednotlivým žákům. Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situace dítěte. Základním předpokladem jeho účinnosti je aktivní zapojení všech žáků jednotlivých tříd a rodičů žáků, kteří jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni. Preventivně výchovně vzdělávací působení by se mělo stát nedílnou součástí výuky a života školy a nepřímo prostřednictvím rodičů i celkového způsobu života žáků.

Vycházíme z předchozích preventivních aktivit, které byly ve škole úspěšně realizovány. Jednotlivé aktivity vycházejí z hodnocení žáků a pedagogů a rodičů.

1 Charakteristika školy a její vnitřní zdroje

Školu zřizuje Město Loket se sídlem T. G. Masaryka, 357 33 Loket. Škola byla zřízena dne 1. 1. 2003 jako právní subjekt hospodařící jako příspěvková organizace. Škola poskytuje úplné základní vzdělání v rozsahu platných učebních dokumentů: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Loket, okres Sokolov (1.– 9. ročník), verze 04, od 1. 9. 2022.

Je po úplné rekonstrukci celé první a druhé patro včetně chodeb a šatních skříněk. Základní vnitřní údržba školy (např. malování dílen v budově v Radniční ul.) a drobnější opravy byly zajišťovány vedením školy a probíhá průběžně. Vybavení školy, zejména žákovský nábytek, je postupně obměňován tak, aby vyhovoval aktuálním hygienickým požadavkům. Vybavenost učebními pomůckami je na dobré úrovni, vyučující mají k dispozici pomůcky i materiály v souladu s potřebami výuky podle ŠVP. Škola disponuje několika interaktivními tabulemi. Hodiny tělesné výchovy probíhají v tělocvičně, která není součástí školy. Tělocvična není součástí budovy T. G. Masaryka. Dále využíváme pro výuku tělesné výchovy učebnu, která byla přebudována na pomocnou tělocvičnu – cvičebnu pro nejmladší žáky v budově školy v Radniční ulici. Je vybudovaná nová přírodní zahrada. „Naše nová přírodní zahrada“ byla realizována v rámci projektu „Revitalizace venkovního prostoru pro environmentální výchovu. Základní škola vlastní školní jídelnu, ke stravování žáků, zaměstnanců školy i ostatních strávníků, kteří nepracují ve škole. Součástí školy je také nově vybudovaný výtah, bezbariérový přístup na toalety ve 4. patře, cvičná kuchyňka a učebna, kde se vyučují přírodovědné předměty byly zmodernizovány. Byla zmodernizovaná učebna pro výuku výpočetní techniky a školní zahrada pro výuku pracovních činností i přírodních věd. Činnost školní družiny vychází ze ŠVP ŠD, který je součástí vzdělávacího programu školy. Ve školní družině jsou spontánní aktivity zahrnuty do pravidelného denního režimu, který vychází z týdenní skladby. Během roku paní vychovatelky se žáky naplňují různorodými činnostmi cíle vyplývající z klíčových kompetencí. Všechna oddělení ŠD se nacházejí v budově v Radniční ulici. Dvě oddělení školní družiny mají zázemí ve vlastních prostorách, jedno oddělení družiny pracuje v kmenové třídě po skončení běžné výuky. Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni, průběžně se obměňují a doplňují.

Cílem tohoto programu je poskytnout všem žákům kvalitní vzdělání, proto usilujeme o výchovně vzdělávací proces kvalitní a motivující. Individuální přístup máme k žákům

se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaným žákům. Snažíme se o to, abychom co nejvíce podpořili utváření klíčových kompetencí. Značně nám v tomto pomáhají nejrůznější formy činnostního učení (Tvořivá škola). Další naše úkoly spatřujeme v rozvoji komunikačních dovedností, v rozvoji ekologického cítění, v poznávání regionu, v ochraně žáků před sociálně-patologickými jevy, ve smysluplném naplňování volného času. Součástí školy je i školní družina. Zájmová činnost je realizována z velké části samotnou školou díky učitelům a jednoho provozního zaměstnance. Naše škola také vzdělává ukrajinské žáky.

Název školy:	Základní škola Loket, okres Sokolov
Sídlo školy:	T. G. Masaryka 128, 357 33 Loket
IČ:	70984221
IZO:	10242871
Ředitelka školy a speciální pedagog:	Mgr. Eva Grosmanová ● reditelka@zsloket.cz ● mobil: +420 725 700 907 ● 352685157
Zástupkyně ředitelky školy a koordinátorka ŠVP:	Mgr. Iveta Hamplová • iveta.hamplova@zsloket.cz • mobil: +420 725 700 908
Výchovný poradce:	Mgr. František Křivánek – pro 2. stupeň Mgr. Bohumila Bůžková – pro 1. stupeň ● frantisek.krivanek@zsloket.cz ● bohumila.buzkova@zsloket.cz ● 352 684 532

Školní metodik prevence a speciální pedagog	Mgr. Radoslava Jarošová ● radka.jarosova@zsloket.cz ● 352 684 532
Poradenství v oblasti logopedie	Mgr. Eva Grosmanová (reditelka@zsloket.cz) Mgr. Petra Lillová (petra.lillova@zsloket.cz)
Poradenství v oblasti speciální pedagogiky na I. stupni	Mgr. Radoslava Jarošová radka.jarosova@zsloket.cz
Garant ekologické výchovy	Mgr. Šárka Flesarová (sarka.flesarova@zsloket.cz)
Metodik informační A komunikační technologie:	Mgr. Veronika Zikulová (veronika.zikulova@zsloket.cz) – 1. stupeň Bc. Tadeáš Sedláček (tadeas.sedlacek@zsloket.cz)- 2. stupeň
Internetová stránka školy:	www.zsloket.cz
E-mail školy:	info@zsloket.cz
Školská rada:	Předseda: Bc. Jan Zapf dip. um. – zástupce zákonných zástupců Místopředsedkyně:PaeDr. Zuzka Ondrová – zástupkyně zřizovatele Mgr. Eva Herdová – za pedagogické pracovníky školy
Asistenti pedagoga:	FrantiškaBambousková Čížková

	Radka Studničková Dominika Zubajová Lucie Klepsa Veronika Vaněčková Simona Megerle

	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ
Počet tříd	8	6
Počet žáků	119	82

Počet oddělení ŠD	3	1. – 5. třída

1.2 Preventivní tým

- Ředitelka školy a speciální pedagog: Mgr. Eva Grosmanová,
- zástupkyně ředitelky: Mgr. Iveta Hamplová,
- výchovní poradci: Mgr. František Křivánek – Mgr. Bohumila Bůžková,
- školní metodik prevence a speciální pedagog: Mgr. Radoslava Jarošová.

Preventivní tým se bude scházet pravidelně každou první středu v měsíci ve 14.15 hodin. V případě potřeby mimořádné události bude svolán preventivní tým okamžitě. Konzultační hodiny pro rodiče, žáky jsou uvedeny na webových stránkách školy. Rodiče jsou informováni na úvodních informativních třídních schůzkách.

- **Ředitelka školy** má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programů,
- **školní metodik prevence** koordinuje přípravy a realizaci programů,
- **výchovný poradce** umí poskytnout krizovou intervenci, nebo pokud charakter problému přesahuje jejich odborné kompetence, mohou dítě odeslat na některé odborné poradenské pracoviště.

Třídní učitelé mají význam pro monitoring rizikového chování ve své třídě, při realizaci preventivních programů a jejich evaluaci a při podpoře dětského duševního zdraví, spolupráce s asistenty pedagoga (dále jen AP).

Pedagogičtí pracovníci, tedy jednotlivý učitelé, začleňují preventivní témata do výuky svých předmětů, toto je začleněno v ŠVP.

Žáci aktivně participují na přípravě a realizaci PP.

Metodik prevence PPP zajišťuje odbornou a metodickou pomoc ŠMP a je garantem kvality programů v daném regionu**.**

1.3 Školní poradenské služby

Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. Cílem ŠPP je prevence a řešení výukových a výchovných obtíží, projevů různých forem rizikového chování, které předchází vzniku sociálně-patologických jevů a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací. Tato služba je bezplatná.

Tým ŠPP tvoří:

- výchovní poradci pro 1. a 2. stupeň: Mgr. F. Křivánek, Mgr. B. Bůžková,
- školní metodik prevence: Mgr. R. Jarošová,
- školní speciální pedagog: Mgr. Eva Grosmanová,
- zástupkyně ředitelky: Mgr. Iveta Hamplová,
- třídní učitelé,
- učitelé.

1.3.1. Úkoly a cíle školského poradenského pracoviště

- Poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- prevenci školní neúspěšnosti,
- kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,

- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
- zaměření se na emocionální, psychickou a sociální pohodu (duševní zdraví),
- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- metodickou podporu učitelům a asistentům pedagoga při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
- spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
- spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

1.3.2 Dostupnost pedagogických pracovníků

	konzultační hodiny	**telefon**	**sekretariát školy**
Mgr. František Křivánek	po individuální domluvě	352 684 034,	602 259 764
	žáci: dle potřeby	**e-mail**	frantisek.krivanek@zsloket.cz
	učitelé: dle potřeby		

	konzultační hodiny	**telefon**	**sekretariát školy**
Mgr. Bohumila Bůžková	po individuální domluvě	352 684 034,	602 259 764
	žáci: dle potřeby	**e-mail**	bohumila.buzkova@zsloket.cz
	učitelé: dle potřeby		

	konzultační hodiny	telefon	sekretariát školy
Mgr. Radoslava Jarošová	po individuální domluvě	352 684 034	602 259 764
	žáci: dle potřeby	**e-mail** radka.jarosova@zsloket.cz	
	učitelé: dle potřeby		

	konzultační hodiny	telefon	sekretariát školy
Mgr. Eva Grosmanová	po individuální domluvě	352 684 034	602 259 764
		725 700 907	
	žáci: dle potřeby	**e-mail** reditelka@zsloket.cz	
	učitelé: dle potřeby		

	konzultační hodiny	telefon	sekretariát školy
Mgr. Iveta Hamplová	po individuální domluvě	352 684 034	602 259 764
		725 700 908	
	žáci: dle potřeby	**e-mail** iveta.hamplova@zsloket.cz	
	učitelé: dle potřeby		

Třídní učitelé

- E-mailové adresy jsou uveřejněny na stránkách školy,
- telefonický kontakt – sekretariát školy – 352 684 034, 602 259 764, Radniční – 352 684 268,
- konzultace vždy po předchozí individuální domluvě,
- místo konzultace – kabinety třídních učitelů.

1.3.3 Standartní činnosti školního metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele, učitele

Standardní činnosti školního metodika prevence

- je odpovědný řediteli.

1. Metodické a koordinační činnosti

- Kontrola tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci a kontrola preventivního programu školy (minimálního preventivního programu).
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy). Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování, supervize.
- Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělání.

- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců, prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.

- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

2. Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působící v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.

- Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivných programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školského zařízení.
- Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standartními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby analýz, statistik a krajských plánů prevence.

3. Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními. (MŠMT, Vyhláška 72/2005 Sb.)
- Podpora duševního zdraví žáků i pedagogických pracovníků.

<u>Standardní činnosti výchovného poradce</u>

- je odpovědný ředitelce školy.

1. Poradenské činnosti pro žáky a pedagogické pracovníky

- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.
- Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

- Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

  a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.
- Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- Koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním. a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
- Základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků.
- Individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem.
- Poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků ve spolupráci s třídním učitelem.
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy.
- Zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek.
- Poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.
- Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.

- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
- Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

1. Metodické a informační činnosti pro žáky a pedagogické pracovníky

A) <u>Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:</u>

- s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
- s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
- v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
- v otázkách kariérového rozhodování žáků,
- s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
- s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
- v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky,
- zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy,
- metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.,
- předávání odborných informací z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy,

- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům,
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů,
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření,
- zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy,
- metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.,
- předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy,
- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům,
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů,
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Třídní učitel

- Motivuje vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, dbá na jejich spravedlivé dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy.
- Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy s rodiči žáků třídy.

- Získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.
- Spolupracuje s výchovným poradcem při poskytování poradenských služeb týkajících se rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků třídy.
- Spolupracuje se školním metodikem prevence na včasném vyhledávání varovných signálů, podílí se na realizaci minimálního preventivního programu, diagnostikuje vztahy ve třídě.
- Vytváří podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídě, je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- Vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně ve spolupráci s dalšími vyučujícími.
- Ve spolupráci s výchovným poradcem vytváří individuální vzdělávací plán a při jeho tvorbě koordinuje i vyučující dalších předmětů.

Učitel

- Dbá na dodržování školního řádu a vnitřních pravidel,
- úzce spolupracuje s třídním učitelem při řešení výchovných a vzdělávacích problémů,
- informuje třídního učitele o žácích, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost,
- vyhledává žáky nadané a v rámci svého předmětu je podporuje v jejich zájmech, připravuje je na soutěže,
- spolupracuje a za svůj předmět vytváří plán pedagogické podpory,
- s třídním učitelem vyhodnocuje, případně aktualizuje PLPP za svůj předmět,
- podílí se pod vedením výchovného poradce a třídního učitele na vytvoření, případné aktualizaci a realizaci individuálního vzdělávacího plánu.

- **Zařazovat otázky do diskuse** – z čeho mám teď největší obavy, na koho se mohu obrátit v případě potřeby, cítí se někdo ve třídě podobně jako já, co by nám pomohlo k tomu, abychom se ve třídě začali rychleji cítit dobře a spokojeně.

- **Prostor pro sdílení pocitů, zážitků a prožitků** – nastolit takovou atmosféru, kdy se žáci ve třídě budou cítit dostatečně bezpečně, směřovat k tomu, co je pojí (pocity, myšlenky, přání).
- **Dostatečný prostor pro dotazy.**

Úkoly učitelského sboru

- Pedagogičtí pracovníci, tedy jednotliví učitelé, začleňují preventivní témata do výuky svých jednotlivých předmětů, toto začlenění je rozpracováno v ŠVP,
- soustavně sleduje vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhaluje poruchy vývoje a poskytuje rychlou a účinnou intervenci při výskytu problémů,
- zařazuje vhodná témata ve všech vyučovacích předmětech, zvláště pak v občanské výchově a výchově ke zdraví,
- upřednostňovat pozitivní zpětnou vazbu, být příkladem, dávat najevo, že nás žák zajímá, povzbuzovat k diskusi,
- zajišťuje volnočasové aktivity.

Úkoly třídního učitele a ostatních vyučujících ve vztahu k primární prevenci

- Spolupracují se školním metodikem prevence i výchovným poradcem na zachycování varovných signálů,
- podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy a práce s nimi, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosfér a pozitivního klimatu ve třídě), podporovat spolupráci, bezpečí, respekt, kamarádství, zábavu, důvěru, pohodu,
- nabízejí činnost v nepovinných předmětech a zájmových sekcích,
- monitorují rizikové rodinné prostředí žáků, je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštnostech žáků třídy,
- důsledně postihují šikanu, vandalismus, brutalitu, a ostatní projevy rizikového chování. Důsledně monitorují riziková místa (záchody, zavřená třída., šatny….),

- působí na žáky ve smyslu boje proti rasismu, netoleranci prostřednictvím vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů,
- sledují docházku žáků (prevence záškoláctví),
- snaží se vyhnout metodám a technikám, které zvyšují či vytvářejí napětí ironizování, zesměšňování, častý křik, srovnávání jednotlivých tříd a žáků),
- posilují dovednosti k odmítání, schopnost čelit tlaku vrstevníků, upevňovat nekuřácké postoje u jedinců i v kontextu kolektivu (např. vliv kouření na vzhled – zuby, vlasy, pleť), kouření tabáku a vztahové aspekty (nepříjemný polibek od kuřáka, rizika kouření a užívání hormonální antikoncepce), útratu peněz za cigarety, negativní následky užívání tabáku a nikotinu, rizikové faktory ve vztahu k užívání tabáku, elektronické cigarety, nikotinové sáčky apod.,
- nepodceňují příčiny náročného chování. Náročné chování je takové chování dětí, které se výrazně odlišuje od očekávaného chování pro daný věk a negativně ovlivňuje učení a vztahy ve škole,
- podporují pozitivní chování dětí a žáků.
- AP – podporují jinakosti a jedinečnosti každého jedince, působí na zdravé klima, podporují komunikační dovednosti, monitorují více riziková místa ve školním prostředí, spolupracují s učiteli,
- v rámci prevence duševního zdraví působí na zdravé klima třídy, podporují respektující vztahy mezi žáky a otevřenou komunikaci, podporují téma duševní hygieny, jako nezbytnou součást péče o zdraví.

1.4 Žákovský parlament

Žákovský parlament (dále jen ŽP) tvoří zástupci od 5. třídy až po 9. ročník. Za čtvrtý ročník nebudou zvoleni zástupci, ale třídy se budou se zúčastňovat akcí vyhlášených žákovským parlamentem. Pravidelně se schází jednou za 14 dní. Koordinátor parlamentu je AP Lucie Klepsa a Mgr. Tereza Ungrová. Práce žákovského parlamentu je velmi efektivní a přínosná. Žáci se učí komunikovat a spolupracovat v týmu, přesně se vyjadřovat a nést odpovědnost za informovanost spolužáků. Nástěnka ŽK je v druhém patře. V prvním patře mají svou schránku důvěry, do které žáci mohou dávat své náměty, stížnosti, žádosti i to, co by je případně trápilo.

1.5 Schránka důvěry

Schránky jsou umístěny v 1. patře a v přízemí. Zde se mohou děti svěřit se svým problémem (i anonymně), odpověď najde na nástěnce, která je umístěna vedle schránky. Zodpovídá školní metodik prevence. Podněty řeší preventivní tým. Průběžně žákům připomínat možnost využívání. Zde se také nachází schránka důvěry pro školní parlament, kde se mohou také žáci anonymně svěřit se svým problémem.

1.6 Informační nástěnka

V 1. patře školy je umístěna nástěnka sloužící informacím z oblasti primární prevence. Informování rodičů – třídní schůzky, Den otevřených dveří, internetové stránky školy, důležité informace v rámci rizikového chování, na koho se mohou žáci i rodiče obrátit v případě problémů apod.

2 Analýza výchozí situace

2.1 Zmapování vnějších a vnitřních zdrojů

- Zvyšuje se informovanost žáků v oblasti rizikového chování,
- jednotlivé oblasti rizikových projevů jsou zařazeny v ŠVP.

Primární prevence **na prvním stupni** je zejména v režii třídního učitele. Učitelé s žáky v rámci ranních kruhů zaměřují na sociální dovednosti (zdravé prosazování, komunikaci, empatii, řešení vzniklých problémů, čelit reklamě). S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě, vlastivědě, tělesné výchově, v českém jazyce, v rámci Záchranného kruhu.

V rámci předmětů – zaměření na zdravou výživu, hodnotu zdraví, psychohygienu, základní poznatky o drogách, kouření, energetické nápoje, adekvátně reagovat na různé podměty, nevytvářet konfliktní prostředí, umět se dohodnout, umět požádat o pomoc, bezpečný internet, kamarádství, dopravní výchova. V rámci PP je realizovaný Peer program pro žáky 2. – 5- ročníku v jednotlivých připravených modulech pro jednotlivé ročníky.

Hledat možnosti sebeuplatnění – zájmové aktivity, sport, exkurze, pomoc druhým, kulturní prožitky, soutěže. Pravidla společenského chování (kulturní pořady –divadlo, kino, koncert apod.). Pedagogové jsou v neustálém kontaktu se svými žáky, proto mají vytvořeny výborné podmínky pro konkrétní preventivní práci. Snaží se vytvářet, objasňovat a prosazovat takové vzorce chování, které jsou založeny na zásadách slušného chování, spolupráce a tolerance. V každé třídě třídní učitelé realizují během roku činnosti, které formují a prohlubují schopnosti spolupráce žáků ve třídě a zlepšují třídní klima.

Na 2. stupni bude výchova probíhat mezipředmětově:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli,
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků,
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti,
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů,
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry,
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat (dodržovat zásady správné komunikace), řešit problémy a konflikty například ranní, komunitní kruhy, vedení třídnických hodin),
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“,
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě,
- dotknout se závažných celosvětových problémů – například nebezpečí drog, rasová nenávist a názorová nesnášenlivost a podobných témat,
- osvojování si a upevňování základních návyků v rámci zdravého životního stylu – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z této oblasti,
- prevence experimentování s alkoholem a cigaretami,
- základy etické a právní výchovy,
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení a chování (pedagogická diagnostika), i jiných postižení,
- všestranný rozvoj osobnosti žáka, vést k empatii,
- posilovat oblast duševního zdraví,
- soustředit se na včasné podchycení varovných signálů u rizikových jevů a sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech,

- výchova ke zdraví – zaměřit se také na sociální dovednosti, mezilidské vztahy, návykové látky, zdravý životní styl,
- nabídnout volnočasové aktivity,
- ekologická výchova – komplexní péče o životní prostředí, výchova ke zdraví – jednotlivá témata zaměřená na prevenci, vlastní odpovědnost,
- v chemii by se měl vyučující v rámci prevence zaměřit na: Chemie ve společnosti – drogy, diskuse na toto téma s využitím informací ze školy i ze sdělovacích prostředků, popřípadě z naučné literatury, žák by měl umět popsat příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvést příklady nebezpečí, kterým se vystavuje jejich konzument, Deriváty uhlovodíků – vést diskusi na téma nebezpečí používání alkoholických nápojů,
- občanská výchova: Člověk a právo – opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým a vztahující se k nákupu, držení a výrobě drog, prevence trestné činnosti,
- přírodopis: samostatné práce k jednotlivým bodům zdravotnické problematiky například zdravý život, rodina a její funkce, hygiena jednotlivých soustav, alkohol, drogy, vliv kouření, zneužívání léků apod.,
- v hodinách tělesné výchovy využívat hry ke zvládání agresivity, dodržování pravidel, k hygieně, vedli ke sportu,
- základy informatiky – orientace v on-line světě, nebezpečí v elektronickém světě.

  Žáci realizují od 1. – 9. ročníku 64 hodin preventivních aktivit.

2.1.1 Vnější zdroje

Vnější zdroje školy tvoří síť institucí, odborníků, služeb, které pomáhají školnímu metodikovi prevence (dále jen ŠMP) připravit, realizovat a rozvíjet PP. K dispozici jsou všem participujícím pedagogům.

Viz kontakty a odkazy na webových stránkách školy:

www.zsloket.cz

info@zsloket.cz

schránka důvěry

www.nntb.cz

(http://www.prevence-info.cz/p-prevence/rizikove-chovani-versus-socialne-patologicke-jevy).

Kontaktní osoby a poradenská zařízení

Ing. Eva Cíchová, krajský koordinátor primární prevence, Závodní 353/88, 360 21, Karlovy Vary, tel. 353 502 446, e-mail: eva.cichova@kr-karlovarsky.cz,

Ředitelka PPP poradna Sokolov, psychoterapeut, metodik prevence, krizové intervence Mgr. et Mgr. Zdeňka Vašíčková, tel. 777 337 052 e-mail: reditelka@pppkv.cz,

Mgr. Martina Fialová, speciální pedagog a metodik prevence KV, mfialova@pppkv.cz, tel. 353 176 522, 724021535,

Ing. Adéla Martincová, metodik primární prevence, PPP Karlovy Vary – poradna Sokolov, tel. 739 609 158 , amartincova@pppkv.cz

Speciální pedagogové poradna Sokolov - PaedDr. Romana Soukupová, speciální pedagog, vedoucí PPP Karlovy Vary – poradna Sokolov, rsoukupová@pppkv.cz, tel. 731 692 348, konzultace úterý 7:30 – 8:00 a 14:00 – 15:30,

Mgr. Monika Bártlová, speciální pedagog, vedoucí PPP Karlovy Vary – pracoviště Sokolov, mbartlova@pppkv.cz, tel. 731 834 902, konzultace pondělí 7:30 – 8:00 a 14:30 – 16:00,

Mgr. Soňa Hrušková, speciální pedagog, pracoviště Sokolov, shruskova@pppkv.cz, tel. 731 377 046, konzultace úterý 7:30 – 8:00 a 13:00 – 14:30,

Mgr. Jolana Molová, speciální pedagog, pracoviště Sokolov, jmolova@pppkv.cz, tel. 728 373 185, konzultace úterý 7:30 – 8:00 a čtvrtek 14:00 – 15:30,

Mgr. Hana Obšivačová, speciální pedagog, pracoviště Sokolov, hobsivacova@pppkv.cz, tel. 739 609 159, konzultace úterý a pátek 7:30 – 8:00 a středa 13:00 – 14:00,

Mgr. Andrea Želivská, speciální pedagog, pracoviště Sokolov, azelivska@pppkv.cz, tel. 731 194 413, konzultace středa 7:30 – 8:00 a 13:00 – 14:30,

Psychologové poradna Sokolov

Mgr. Marcela Hliváková, psycholog, koordinátor pro mimořádně nadané žáky, pracoviště Sokolov, mhlivakova@pppkv.cz, tel. 731 692 347, konzultace pondělí 7:30 – 8:00 a 13:00 – 14:30,

Mgr. Dominika Spínová, psycholog, pracoviště Sokolov, dspinova@pppkv.cz, tel. 720 040 902,

Mgr. Tereza Lukáčová, metodik primární prevence, PPP Karlovy Vary – pobočka Cheb, tel. 731692349 ,tlukacova@pppkv.cz

Bc. Klára Křížová, Dis – kurátor pro děti a mládež – tel. tel. 354 228 138, Městský úřad Sokolov, odbor sociálních věcí, OSPOD, vedoucí odboru – Bc. Jana Skornová – oddělení sociální prevence a pomoci,

Mgr. Ljuba Bračková – sociální aktivizační pracovnice – www.terapie – brackova.cz, poradenství a terapie pro děti a dospívající, krizová intervence, tel. 773 900 711,

Mgr. Jitka Škrábanková, dětský psycholog, pracoviště Toužim, tel. 739 684 938, E-mail: jskrabankova@pppkv.cz

Mgr. Bc. Kateřina Pospíšilová, Společně k bezpečí,z.s., e-mail:Pospíšilova@spolecnekbezpeci.cz

Ing. Tereza Pásková, manažerka prevence kriminality – odbor bezpečnosti a krizového řízení, e-mail:terezapaskova@kr-karlovarsky.cz, tel 354 222 189, 736 650 140,

Bc. Martina Valentová – krajská koordinátorka - odbor bezpečnosti a krizového řízení, tel. 354 222 197, 736 650 380, er-mail: martinavalentova@kr-karlovarsky.cz

Bc. Klára Křížová – oddělení sociální prevence a pomoci – kurátor pro děti a mládež, tel. 354 228 138, 702 177 329, e-mail: klara.krizova@mu-sokolov.cz

Bc. Markéta Benešová, Dis – koordinátorka projektu „Blázníš? No a!“ – Fokus – Praha, tel. 778 407 858, e-mail: benesova@fokus –kk.cz

prap. Jana Mertlová- územní koordinátorka prevence, Krajské ředitelství PČR – oddělení tisku a prevence, vera.hnatkova@pcr.cz, tel 606 828 543,

Pediatr MUDr. Bohuslava Králová, 352 684 046, Loket, okres Sokolov,

Krajské ředitelství Policie Karlovarského kraje, oddělení tisku a prevence por. Bc. Zuzana Týřová, Závodní 100/386, Karlovy Vary, e-mail: zuzana.tyrova@pcr.cz, tel. 974 362 208, 602 765 882, por. Mgr. Soňa Podlahová – PČR, e-mail: sona.podlahova.@pcr.cz, Krajské ředitelství PČR, oddělení tisku a prevence,

MAP SOKRA - Anna Maria Schröcková, e – mail: schrockova@mas-sokolovsko.eu, lektor Mgr. Martina Kekulová – Přístupy vedení třídnických hodin,

Ing. Šárka Benešová - protidrogový koordinátor, prevence kriminality,

Roman Kohout , odbor informační kriminality , kyberšikana 773 993 886,

Středisko výchovné péče- terapeutické pracoviště, Sportovní 28, Dolní Drahovice – Karlovy Vary, vedoucí:Kristýna Červenková , 774 715 267,

MUDr. Robert Matička, Dětská a dorostová psychiatrie, ambulance, Dukelská 1091/32, Cheb, 726 845 236,

Pověřenec GDPR – Ing. Stanislav Novák, standa@lendo.cz, 724078926,

Houdková Martina, PhDr., 234811554 odborné poradenství, metodické vedení krajských školských koordinátorů prevence, dotační programy v oblasti primární prevence - žádosti, vyúčtování,

mjr. Mgr. Petr Uzlík – vrchní komisař – územní odbor Sokolov, Krajské ředitelství Policie Karlovarského kraje,m e-mail: petr.uzlík@pcr.cz, 974 376 223, 602 342 047,

mjr. Mgr. Jaromír Ungr – vrchní komisař, Krajské ředitelství Policie Karlovarského kraje – Odbor hospodářské kriminality, oddělení hospodářské kriminality, e-mail: jaromir.ungr@pcr.cz, 974 361 341, 606828 364

Bc. Jitka Maršíčková, oddělení péče o rodinu a dítě - sociální pracovník orgánu sociálně právní ochrany dětí, tel.: 354 228 122, 720 842 877, e-mail: jitka.marsickova@mu-sokolov.cz

Internetové odkazy:

http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny

http://www.prevence-info.cz

http://www.drogy-info.cz/

http://www.odrogach.cz/

http://www.adiktologie.cz/search.php?searchstring=prim%C3%A1rn%C3%AD+prevence&l=cz

http://iporadna.cz/drogy/index.php

http://www.drogy.net/

http://www.promilesms.cz/

http://www.alkoholmetr.cz/

http://www.alkoholik.cz/

http://www.drogy.net/portal/alkohol/

http://www.plbohnice.cz/nespor/addictcz.html

http://www.niquitin.cz/jak-prestat-kourit

http://www.clzt.cz/

http://www.modernijenekourit.cz/index.php?cat=16

http://ec.europa.eu/health-eu/doc/alcoholineu_sum_cz_en.pdf

http://www.dokurte.cz/

http://www.msmt.cz/socialni-programy/prevence-uzivani-tabaku-alkoholu-a-jinych-drog-u

http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/vyzkumne_zpravy/evropska_skolni_studie_o_alkoholu_a_jinych_drogach_espad_2007

http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/metodika/jak_ve_skole_vytvorit_zdravejsi_prostredi

http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/e_publikace/bezpecnost_predevsim_realisticky_pristup_k_mladezi_a_drogam

Společenství proti šikaně, www.sikana.org

Internet poradna, www.internetporadna.cz

http://www. nntb.cz, Nenech to být (nntb.cz)

http://www.prevence-info.cz/

www.nevypustdusi.cz

Society for all (SOFA) – posilování duševního zdraví ve školách

www.saferinternet.cz (informace na téma kyberšikana, ochrana osobních údajů)

www.bezpecne-online.cz (stránky pro teenagery, rodiče, učitele s informacemi o bezpečném používání internetu)

www.protisikane.cz

www.bezpecne-online.cz (stránky pro teenagery, rodiče, učitele s informacemi o bezpečném používání internetu)

www.zapojmevšechny.cz (interaktivní aplikace pro pedagogy a rodiče)

Podpora pozitivního chování dětí a žáků (PBIS): © 2020 Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání, z.s., Efektivní komunikace (podporainkluze.cz)

www.spolecnekbezpeci.cz

Webové stránky věnující se duševnímu zdraví:

- Fokus Praha
- Nevypusť duši
- Nepanikař
- Na rovinu
- Asociace dětské a dorostové psychiatrie
- Reforma psychiatrie
- Duševní zdraví (edu.cz)
- Národní portál psychiatrické péče
- Psychoportál
- Opatruj. Se
- Národní ústav duševního zdraví

Člověk v tísni, o. p. s. – pobočka Karlovy Vary – podpora vzdělávání a volnočasových aktivit, poradenství pro mládež a dospívající od 14 – 16 let, Vendula Beránková, tel. 732 743 804, e-mail vendula.berankova@clovekvtisni.cz

Sklenář Vladimír, Mgr. - 234811698 odborné poradenství, metodické vedení krajských školských koordinátorů a metodiků prevence v pedagogicko-psychologických poradnách, certifikace a standardizace služeb v oblasti primární prevence.

Portál s kontakty na poradenské a další služby v oblasti závislostí www.drogy-info.cz/mapa-pomoci Portál s kontakty na intervenční centra poskytující služby osobám ohroženým násilím od osob vykázaných ze společného obydlí www.mpsv.cz/intervencni-centra Interaktivní katalog služeb pro rodiny a děti www.pravonadetstvi.cz (zde je možné doplnit kontakty na lokální služby – místní pracoviště OSPOD, krajského školního metodika primární prevence, Krajské ředitelství Policie ČR, lokální poradenské a další služby na pomoc ohroženým dětem a jejich rodinám).

Důležitá telefonní čísla a kontakty – kde se může požádat o radu nebo o pomoc

- Linka tísňového volání 158 Policie České republiky,
- Linka bezpečí: tel. 116 111, e-mail:pomoc@linka.cz, www.linkabezpeci.cz
- Linka důvěry Dětského krizového centra: tel.777 715 215/241 484 149
- Rizika kyberprostoru, chat linky důvěry www.elinka.iporadna.cz, e-mail:problem@ditekrize.cz, 220 777 711 439,
- Rodičovská linka: 840 111 234, 606 021 021, rodicovskalinka.cz,
- Poradenská linka pro pedagogy: 841 220,
- Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (Bílý kruh bezpečí): tel. 116 006, www.linka –pomoci.cz, www.bkb.cz,
- Nonstop linka Bílého kruhu bezpečí: 257 317 110,
- DONA linka pomoc obětem domácího násilí: 251 511 313,
- Linka právní pomoci Nadace Naše dítě: tel. 777 800 002, e-mail: lpp@naseditě.cz, www.nasedite.cz
- Linka pro rodinu a školu – 116 000, pro rodiče, příbuzné, pedagogy a veřejnost mající obavu o dítě, linkaztracenedite.cz
- Linka první psychické pomoci 116 123, krizová linka pro dospělé s jakýmkoliv problémem (nonstop)
- Národní linka pro odvykání – pro osoby se závislostí na cigaretách, alkoholu, drogách, hraní, sociálních sítích – 800 350 000.

- Linka EDA – pro pečující o děti s postižením či vážnou diagnózou nebo po úrazu – 800 405 060, e-mail: mailto:linka@eda.cz
- Linka Anabel – telefonická krizová pomoc – poruchy příjmu potravy – 774 467 293, e-mail: posta@anabell.cz
- Modrá linka – pomoc v obtížných životních situacích pro děti i dospělé – 608 090 2 410, 731 197 477, e-mail: help.@modralinka.cz
- Centrum krizové intervence Psychiatrické nemocnice Praha – Bohnice – Linka důvěry – 284 016 666
- Linka první psychické nemoci (Cesta z krize) – pro dospělé – 116 12
- Linka Naděje NONSTOP 547 212 333

Spolupráce s odborníky a dalšími institucemi

Budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí průběžně během školního roku. Spolupracovat budeme především s Policií OOP ČR, a to jak při prevenci kriminality, tak i při výskytu závažnějších přestupků žáků,

- K-centrem Kotec/, Pedagogicko-psychologickou poradna Sokolov, Karlovy Vary, s SVP Karlovy Vary, gynekologickou poradnou v Sokolově, dalšími odborníky: např. PaedDr. Z. Ondrovou, prap. Dvořákem, MUDr. K. Bauerová, PČR, rap. Soňa Podlahová – prevence kriminality., z dopravní policie s prap. Bc. Martinou Postlovou.
- MUDr. Kateřina Bauerová – obor – gynekologie, 352 621 157, nábř. P. Bezruče, Sokolov.
- Mgr. Jakub Onder, Ph.D, klinický psycholog, psychologické poradenství a diagnostika.
- OOPČR Loket, okres Sokolov – npor. Bc. Jaroslav Malý – 974 376 760, email – so.oop.loket@pcr.cz.
- Bc.et Bc. Petra Broumovská – Světlo Kadaň z. s., 725 961 795, e-mail prevence.svetlo@seznam.cz, www.svetlokadanzs.cz.

Pro vypracování preventivního programu byly využity některé následující či doporučené dokumenty a metodiky a vybrané zákony vztahující se k prevenci

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- §29 odst.1 a § 30 odst.3, novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 379/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/2015 o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- §2, §8 a § 9, § 17, § 18, § 30 zákona č. 65/20017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (tabákový zákon)
- §204, §274 zákona 40/2009 Sb. (trestní zákoník.)
- Metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT: Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, Č.j. MSMT-21149/2016
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28 (Co dělat, když....), nově – příloha 23 – psychické krize, duševní onemocnění žáka, Mgr. Bc Alena Vrbová, Mgr. Lindfa Nývltová.
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod č. j.: 37014/2005-25.
- Pokyn MŠMT č.j. 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu.
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10 194/2002-14.
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí na období 2013-2018. Vláda schválila dne 18. března 2019 klíčový dokument pro realizaci primární prevence v ČR na následujících 9. let Národní strategii primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019 – 2027.

- "Pomůcku k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků".
  Do zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), došlo k doplnění § 22a a 22b upravující práva

a povinnosti pedagogických pracovníků a dále k doplnění § 31 školského zákona o postup v případě zvláště závažných porušení povinností stanovených zákonem.

- Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních, č.j.: MSMT- 52117/2017-1.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků č. j. 43301/2013.
- Informace k postupu orgánů-sociálně právní ochrany dětí v případě záškoláctví č. j. 2014/11306-231.
- Pravidla pro rodiče a děti k internetu – č. j. 11691/2004-

2.1.2 Vnitřní zdroje

Odborná a metodická literatura – příklady některých publikací

Bendl, S.: Prevence a řešení šikany ve škole. Praha: ISV, 2003.

Čapek, R.: Třídní klima a školní klima. Praha: Grada Publishing, 2010.

Janošová, P., Kollerová, L., Zábrodská, K., Kressa, J., Dědová, M. (2016). Psychologie školní šikany [Psychology of the school bullying] Praha: Grada.

Kolář M. (2011). Nová cesta k léčbě šikany. Praha: Portál.

Kopecký, K., Krejčí, V. (2010). Rizika virtuální komunikace. (Příručka pro učitele.) Olomouc: Net

Kopecký, K. Úvod do problematiky kyberšikany páchané na učitelích. Internetový portál E-Bezpečí [online]. 2016 [vid. 23. únor 2016]. Dostupné z: http://www.ebezpeci.cz/index.php/temata/kyberikana/1120-kybersikana-ucitelu-vyzkum

Papežová H.a kol. Spektrum poruch příjmu potravy.Grada.2010.

MIOVSKÝ, M. Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. 1.vyd. Praha: vydavatelství Togga 2012

Škola a neštěstí: Jsme připraveni!“ Metodické doporučení se zaměřuje především na připravenost. https://www.edu.cz/metodicke-doporuceni-pro-skoly-a-skolska-zarizeni-skola-a-nestesti-jsme-pripraveni/

DVD

Mezi stěnami, Cesta ke štěstí, Na hraně, Řekni drogám Ne

Další informační zdroje

Školní řád, vnitřní řád školy, Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení - Krizový plán, včetně Programu proti šikanování. Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách, webové stránky školy. Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS, NNTB Nenech to být – informační systém pro anonymní oznamování šikany, sociometrie – www.proskoly.cz.

2.2 Monitoring

Ve školním prostředí pedagogové pracují s rizikovým chováním, které zahrnuje širší spektrum jevů a vůči němuž zaujímají účinná primárně preventivní opatření s cílem minimalizace projevů i rizik takového chování a případně je diagnostikují a následně přijímají efektivní opatření. Jedná se o práci s jedincem, nikoliv s fenoménem.

V rámci prevence bude dán prostor pro sdílení pocitů, zážitků a prožitků, se kterými se budou žáci vracet po hlavních prázdninách.

Nejvíce ve školním roce 2024/2025 bylo řešeno ve spolupráci s výchovným poradcem porušení školního řádu (viz zápisy z výchovných komisí), například zneužití informačních technologií, verbální útoky, zesměšňování, nevhodné chování k zaměstnancům školy, nerespektování pokynů učitele, pozdní příchody, ničení školního majetku, neomluvená absence. V tomto roce byla také narušena atmosféra a klima mezi žáky 7. ročníku a vyučujícím. Vše bylo vždy řešeno při setkání se zákonnými zástupci. Vedly se individuální pohovory se žáky, pracovalo se s celými třídními kolektivy na posílení pozitivní atmosféry. Řešeno při setkání se zákonnými zástupci. Nejvíce pohovorů bylo vedeno se žáky 6. a 7. ročníku (viz zápisy). Vycházíme z dotazníků, anket, důležité pro monitoring jsou také výstupy školního metodika

prevence a ze záznamů třídních učitelů, kteří nejlépe vědí, jaká je četnost výskytu rizikového chování v konkrétní třídě. ŠMP – vede si deník se záznamy aktivit, pozorováním, varovných signálů, průběhy jednání, informace z pracovních a pedagogických porad, informace od nepedagogických pracovníků, žáků, rodičů. Dále vycházíme ze sociometrických průzkumů, analýzy v jednotlivých třídách, hodnocení, ranní kruhy, záznamy o udělených výchovných opatřeních, monitorování absence, pozdních příchodů.

Riziková místa ve škole:

Ve škole je nutné monitorovat riziková místa, kde se mohou objevit nebezpečné či rizikové situace: toalety, šatny, některá místa v kmenových třídách (za skříňkami atd.), tělocvična.

V minulém školním roce jsme se setkali na naší škole především s těmito typy rizikového chování:

- vulgární vyjadřování,
- projevy agrese,
- nevhodné chování mezi spolužáky,
- neomluvená a podezřelá absence,
- zneužití informačních technologií,
- počáteční projevy šikany,
- porušování školního řádu a stanovených pravidel třídy,
- užívání tabákových výrobků – nikotinové sáčky, včetně elektronické cigarety,
- pozdní příchody

Vytýčení rizikového chování:

Důležité je také zmapování situace v jednotlivých třídách vůči rizikovým formám chování žáků (dotazníkové šetření).

Drogy a jiné rizikové chování se dotýkají i dětí, které navštěvují základní školu. Je důležité zahájit primární prevenci v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku. V tomto věku patří žáci k nejohroženější skupině.

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogové závislosti – základní informace, upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky spojené s užíváním návykových látek, vést k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem, zablokování nevhodných webových stránek.
- alkohol – informace o nevhodnosti pití alkoholu, setkání s lidmi, kteří jsou pod vlivem alkoholu, předcházení užívání návykové látky, upozorňovat na zdravotní rizika.
- kouření – informace o závislosti na tabáku, předcházet užívání jakýchkoliv návykových látek, upozorňovat na zdravotní rizika, negativní následky užívání tabáku a nikotinu, rizikové faktory ve vztahu k užívání tabáku.
- šikanování-znaky šikanování, přímé a nepřímé znaky, řešení počátečních projevů šikany, podezření na ni, předcházet různým formám a projevům šikany podporou pozitivního a zdravého klimatu ve třídě i ve škole, zajistit dohled nad bezpečností žáků o přestávkách, upevňovat obecně uznávané hodnoty a morální postoje ve společnosti, pedagogičtí pracovníci se v rámci dalšího vzdělávání zaměří také na oblast šikany a kyberšikany, kybernetická šikana – zneužití a řešení zneužití komunikačních technologií, pravidla bezpečného internetu, používání ICT technologií,
- vandalismus - poškozování školního majetku nebo majetku žáků,
- záškoláctví – sledování absence žáků, podporovat pozitivní a zdravé klima ve škole, třídě, upevňovat spolupráci a komunikaci s rodiči, spolupracovat s dalšími subjekty v případě podezření na záškoláctví (OSPOD).
- krádeže – podchycení drobných krádeží vyskytujících se ve škole,
- doprava, rizikové sporty - rizikové chování v dopravě, začlenit do výuky, upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky při nedodržování bezpečnostních pravidel
- poruchy příjmu potravy- sledování nevhodných jídelních a stravovacích zvyklostí,, podporovat zdravý životní styl a kladný vztah žáků ke svému tělu, předcházet negativním vlivům médií a reklamy, upozorňovat na zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy.
- násilí – podchycení agresivního chování u dětí, zajistit dohled o přestávkách a volných hodinách, upevňovat obecně uznávané hodnoty a morální postoje ve společnosti.
- netolismus – základní informace o rizicích spojené s tímto typem rizikového chování, například tělesná rizika spojená s užíváním počítačem (sedavý způsob života, hrozící zdravotní rizika u pohybového aparátu), psychologická a sociální rizika (nepravidelnost

v jídle, nedostatku spánku, zhoršující se mezilidské vztahy, možné zhoršování se prospěchu, nepřátelské chování, sklony k agresivitě,

- sebepoškozování – podchycení varovných signálů, podpůrný rozhovory, úzká spolupráce s rodiči.
- rizikové sexuální chování – vytvářená zdravých postojů a tím ovlivnit chování žáků, předcházet rizikům předčasného a rizikového sexuálního života, upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky spojené s tímto chováním, posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty související s rodičovstvím.
- syndrom týraného dítěte CAN – informace o fyzickém týrání a jeho rozpoznání,poučit žáky o možnostech řešení domácího násilí s dalšími subjekty (linky důvěry apod.).
- dodržování pravidel prevence žáků s PAS,
- domácí násilí – podchytit varovné signály, násilí, které se odehrává v rodině, se může projevovat v chování žáka a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování (např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilné chování aj.), poučit žáky o možnostech řešení s dalšími subjekty (linka bezpečí).
- prevence duševního zdraví – podporovat a prohlubovat schopnost odolávat stresu, tlaku vrstevníků, nepříznivým individuálním či sociálním okolnostem a směřovat je k využívání zdrojů zdraví, podporovat komunikační dovednosti, podporovat situace vedoucí k úspěchu, nepodceňovat rizikové faktory.

2.3 Soubor pravidel pro zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích

- Základním dokumentem je Školní řád, vnitřní řád školy, který přesně vymezuje práva a povinnosti žáků i pedagogů ve vztahu k organizaci života školy, vymezuje pravidla pro soužití ve třídách, stanovuje podmínky nástupu na vyučování, jeho průběhu i ukončení výuky, pravidla pro omlouvání z vyučování, postup při hodnocení, postup při řešení přestupků, kázeňská opatření, práci se žáky se SVP a nadanými žáky. K dispozici je v písemné podobě ve škole T. G. M. na webových stránkách školy. Součástí školního řádu je i sankční řád.
- Krizový plán Co dělat, když – postupy, které řeší krizové situace (k dispozici v písemné podobě ve škole T. G. M., na webových stránkách školy).
- Strategie školní úspěšnosti (k dispozici u výchovného poradce).

- Školní poradenské pracoviště – má možnost pracovat s ohroženými dětmi i třídami a předcházet tak vzniku závažných forem rizikového chování, poskytovat neodkladnou poradenskou podporu dítěti, pedagogovi nebo rodině žáka. Výchovní poradci se věnují problematice kariérového poradenství a procesu inkluze – žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Školní metodik prevence se orientuje na zajištění všech forem rizikového chování. Při výuce se žáky pracují i asistenti pedagoga.
- Jestliže jedinec vysílá signály o pomoc, měly by takové volání podchytit především rodiče, pedagogové, vychovatelé i okolí.
- V rámci výuky na prvním i druhém stupni – prevence a minimalizace rizikového a náročného chování žáků.
- Úzká spolupráce se zákonnými zástupci.
- Prevence duševního zdraví – působení na zdravé klima třídy.
- Všímat si varovných příznaků psychické krize – nestálá nálada, vysoká popudlivost, podrážděnost, rigidní myšlení a neflexibilní vzorce zvládání náročných situací, neschopnost vnímat či chápat realitu, tendence žít ve fantazijním světě, představy o své významnosti střídající se pocity méněcennosti, úzkost – zvláště při náznaku mírné tělesné nemoci nebo drobného zklamání, nejistota týkající se sexuální identity či orientace, silné přesvědčení o svojí pravdě, přehnané projevy nadřazenosti, odmítání nebo provokativního chování vůči spolužákům, učitelům či rodičům, které nemohou maskovat silný pocit nejistoty a méněcennosti, častý pocit rozčarování či nespravedlnosti. V případě bezprostředního ohrožení zdraví dítěte či jeho okolí je na místě volat rychlou zdravotnickou záchrannou službu.

Třídnické hodiny

V práci třídního učitele se také zaměříme na vedení třídnických hodin. Každá třída si vytvoří svá pravidla třídy, která budou viditelně umístěna ve své kmenové třídě. Mladší školní věk má třídní pravidla namalovaná. Třídnické hodiny nabízí: možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy, prostor pro podporu zdravých způsobů chování mezi dětmi, prostor rozvíjející osobnosti dětí, jejich sociálních dovedností, dává možnost řešení aktuálních problémů třídy, prostor pro práci s pravidly třídy – jejich stanovení i řešení jejich porušení, příležitost k vedení žáků k formulaci vlastních názorů a k vědomí toho, že mohou konstruktivně ovlivňovat své okolí,

možnost vedení dětí k samostatnosti při řešení problémů a k přijetí zodpovědnosti za tato řešení, prevenci rizikového chování. Role pedagoga je provázet a usměrňovat a zároveň celý průběh hodiny koriguje. Diskuse v komunitním kruhu velmi dobře zprostředkovává výměnu informací. Na prvním stupni se realizují ranní kruhy, na druhém stupni - komunitní kruhy. 2. stupeň má třídnickou hodinu 1x za měsíc. V případě potřeby i dříve. ŠMP pomáhá třídním učitelům s aktivitami v rámci komunitních kruhů – rozvojem komunikace. Dává prostor aktivitám, které vyžadují diskusi, aktivně naslouchá. Problémové chování žáků je nutné zachytit již v zárodku a usměrnit žádoucím směrem. Každé porušení pravidel bude posuzováno individuálně. Rodiče informování telefonem, elektronickou žákovskou knížkou – systém Bakalář.

Záškoláctví

Problematiku záškoláctví škola řešila jen v několika případech. U některých žáků se řešila podezřelá absence. Je potřeba nadále věnovat pozornost zásadám omlouvání žáků a evidenci nepřítomnosti ve škole dle školního řádu. Opakovaně s touto problematikou seznamovat i rodiče žáků. Podrobný popis viz Školní řád. Prevence záškoláctví předcházet podporou pozitivního klimatu ve třídě, ve škole, upevňovat spolupráci a komunikaci s rodiči, spolupracovat s dalšími subjekty v případě podezření na záškoláctví OSPOD, zdravotníci..).

Šikanování

Problematiku šikanování škola neřešila. Pouze v několika případech měla podezření na počáteční projevy toto rizikového chování, Nutné věnovat zvýšenou pozornost některým prvkům hrubého a nevhodného chování mezi spolužáky, které by mohly vykazovat znaky pozdějšího šikanování s negativními důsledky. Všichni pracovníci musí sledovat tento jev. V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle Programu proti šikaně (Co dělat, když…), který je k dispozici na ZŠ T: G. Masaryka u školního metodika prevence. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole. Zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Primární prevence rizikového chování ve škole a Preventivního programu. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.

MSMT-21149/2016). Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních, Č.j.: MSMT- 52117/2017-1. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních obsahuje metodický pokyn 2016 k řešení šikany, kde jsou v příloze 3 popsány přímé a nepřímé varovné signály šikanování. (http://www.prevence-info.cz/p-prevence/rizikove-chovani-versus-socialne-patologicke-jevy

Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky

„Žákům a studentům je zakázáno do školy vnášet a užívat návykové látky a jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují.“ Posilovat dovednosti k odmítání, schopnost čelit tlaku vrstevníků, upevňovat nekuřácké postoje u jedinců i v kontextu kolektivu, uvádět na pravou míru mýty, které o kouření tabáku často převládají.

2.4 Řešení rizikového chování žáků v rámci školy:

- **Podchycení rizikového chování žáků pro 1. stupeň**

Třídní učitele, vyučující a asistent pedagoga (dále jen AP) – budou důsledně monitorovat výskyt rizikového chování. Pokud dokážou řešit toto rizikové chování v kompetenci třídního učitele (dále jen TU), tak pouze informují preventivní tým, že řeší nějakou situaci či rizikové chování. TU spolupracuje se zákonným zástupcem a žákem.

- **Podchycení rizikového chování žáků pro 2. stupeň**

Třídní učitelé, vyučující a AP – budou důsledně monitorovat výskyt rizikového chování – špatné vztahy mezi žáky, vyloučení určitých jedinců z kolektivu, případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování, porušování školního řádu – používáním mobilních telefonů (pouze ve výuce se souhlasem vyučujícího), poškozování školního majetku, užívání návykových látek ve škole a její blízkosti, nošení věcí, které ohrožují zdraví své i svých spolužáků, rizikové pohybové aktivity, nerespektování pokynů učitel, nevhodné chování k pracovníkům školy, pozdní příchody, vulgární a agresivní chování, ničení majetku školy a jiných osob, poskytování návykových látek ostatním, záškoláctví, skryté záškoláctví, krádeže, šikana, odmítání práce při vyučování, podvodné jednání, nenošení pomůcek, vandalismus. Pokud se budou porušovat nastavená třídní pravidla, je nutné je znovu nastavit na aktuální dynamiku kolektivu a nové (účinné) sankce za jejich nedodržování.

2.4.1 Postup při řešení podchyceného rizikového chování žáků

- Vyučující osloví zákonného zástupce žáka, který vykazuje rizikové chování a spolupracuje s ním. Pokud nenastane zlepšení a domluva bude neúčinná, osloví vyučující třídního učitele, který bude spolupracovat s pedagogem, žákem a zákonnými zástupci. Pokud ani tato opatření nebudou účinná, osloví třídní učitel ŠMP o spolupráci. O pohovoru s rodiči učitelé vždy vyhotoví písemný zápis i s vyjádřením žáka.
- **ŠMP** povede pohovor se žákem/žákyní ohledně jeho/jejího rizikového chování, které svou závažností narušuje proces vzdělávání dané žákyně/daného žáka, případně dalších žáků. Pokud ani toto opatření nebude účinné, bude vedeno jednání se žákem/žákyní, případně dalších žáků a jeho/jejím (jejich) zákonnými zástupci, které bude zaměřeno na rizikové chování, kde budou sepsaná dohodnutá opatření.
- Bude uskutečněno kontrolní setkání a zhodnocení dosavadního vývoje. Pokud ani toto opatření nebude účinné, vytvoří se Individuálně výchovný program (dále jen IVýP – (spolupráce na bázi závazku). Toto budou podklady pro výchovnou komisi.
- Pokud škola využije všech dostupných způsobů řešení rizikového chování žáka/žákyně (případně dalších žáků) a možnosti podpory zákonných zástupců a stále bude docházet k narušování procesu vzdělávání tohoto žáka/žákyně, případně ostatních žáků, případ bude předán do kompetence další straně.

Forma spolupráce: stupeň č. 1 - Pohovor se žákem – rizikové chování řešeno pouze v rámci školy mezi pedagogickým pracovníkem školy a žákem. Spolupráce probíhá na bázi domluvy (úvodní setkání, kontrolní setkání).

Oblasti nápravy:

Žákyně/žák bude usilovat o nápravu níže uvedeného rizikového chování (dané oblasti zaškrtněte, případně doplňte)

Rizikové chování žáka			
nenošení pomůcek		agresivní chování	
neplnění domácích úkolů		šikana	
podvodné jednání		krádež/e	
narušování výuky		ničení majetku školy	

odmítání práce při vyučování		ničení majetku jiných osob v rámci školy	
nerespektování pokynů učitele		užívání návykových látek ve škole a její blízkosti	
nevhodné chování ke spolužákům		poskytování návykových látek ostatním	
nevhodné chování k pracovníkům školy		nošení nevhodných předmětů do školy	
pozdní příchody		jiné:	
záškoláctví		jiné:	
skryté záškoláctví		jiné:	
vulgární chování		jiné:	

Forma spolupráce: stupeň č. 2 - Jednání s žákyní/žákem a zákonným zástupcem žákyně/žáka – rizikové chování je řešeno v rámci školy mezi pedagogickým pracovníkem školy, žákem a jeho zákonným zástupcem. Spolupráce na bázi domluvy (úvodní setkání, kontrolní setkání, závěrečné setkání).

Podpora ze strany zákonných zástupců		**Podpora ze strany školy**	
kontrola školních výsledků dítěte		komunikace se žákem	
dohled nad přípravou do školy		komunikace s rodiči	
dohled nad docházkou dítěte do školy		nácvik potřebných dovedností žáka	
dohled nad hygienou		respektování individuálních potřeb žáka	
zajištění potřebných pomůcek do školy		vyhledávání pozitivních výkonů žáka	
komunikace se školou		jiné:	
jiné:		jiné:	
jiné:		jiné:	
jiné:		jiné:	

Forma spolupráce: stupeň č. 3 – Individuální výchovný program – prostřednictvím IVýP se jednotlivé strany zavazují k plnění stanovených úkolů, dokument obsahuje konkrétně stanovená opatření, která budou naplněna. Spolupráce na bázi závazku.

Forma spolupráce: stupeň č. 4 – postoupení případu další straně. Škola využila všech dostupných způsobů řešení rizikového chování žáka a možností podpory zákonných zástupců, případ je předán do kompetence další straně. Stále dochází k narušování procesu vzdělávání tohoto žáka, případně ostatních žáků.

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkající ho se držení, distribuce a užívání návykových látek (včetně elektronických cigaret) v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce (výchovná opatření podle závažnosti: nTU, dTU, dŘŠ – po projednání na pedagogické radě, snížený stupeň z chování.

Budou sledovány i další projevy rizikového chování – šikana (kyberšikana), vandalismus, brutalita, rasismus, krádeže, záškoláctví, závislostní chování (např. kouření včetně elektronické), poruchy příjmu potravin atd. Při jejich zjištění budou navržena cílová opatření.
V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. Individuální pohovor se žákem (s účastníkem přestupu)
2. nalezení vhodných svědků
3. vlastní vyšetřování školy
4. Podle zjištěných informací spolupráce s rodinou (v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. Spolupráce s odborníky a specializovanými institucemi
6. Výchovná opatření (podle závažnosti NTU, DTU, DŘŠ – po projednání na pedagogické radě, snížený stupeň z chování)
7. V případě dealerství oznámení Policii ČR, pokud se domníváte, že šikana (nebo jiný závažný projev rizikového chování již nabyla takového rozsahu a takové podoby, aby bylo možné kvalifikovat ji (ho) jako přestupek, nebo že případně byla naplněná skutková podstata trestného činu – oznámení na PČR.

Akutní výskyty rizikového chování řeší škola s rodiči okamžitě, doplňuje je zápisem z jednání a vždy nabídne rodičům vhodné poradenství (PPP Sokolov, popř. jiný odborník).

2 Cíl preventivního programu (dále jen PP)

Preventivní program školy je zaměřený na předcházení rizikového chování žáků, na výchovu ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům. Ve spolupráci s rodiči žáků formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, prezentovat svůj názor, vážit si svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti. PP je součástí vzdělávacího programu školy a je výlučně vypracován pro potřeby ZŠ Loket, okres Sokolov. Za plnění zodpovídá ředitel školy. Je určen pro žáky, učitele, rodiče žáků i pro ostatní, kteří se budou podílet na jeho realizaci. Preventivní program vychází z pokynů MŠMT.

Důležitý je individuální přístup k jednotlivým žákům. Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situace dítěte. Základním předpokladem jeho účinnosti je aktivní zapojení všech žáků jednotlivých tříd a rodičů žáků, kteří jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni. Preventivně výchovně vzdělávací působení by se mělo stát nedílnou součástí výuky a života školy a nepřímo prostřednictvím rodičů i celkového způsobu života žáků.

Dlouhodobé cíle programu:

- Stanovit si správný žebříček hodnot,
- podporovat vlastní aktivity žáků,
- učit se adekvátně řešit různé problémy,
- zvýšená pozornost se věnuje žáků s vývojovými poruchami učení a chování a dětem s různým stupněm podpůrných opatřeních, dětem nadaným a pomoci k jejich kompenzaci,
- informovat žáky o účincích návykových látek, aby je v budoucnu je nevyhledávali,
- mít zdravé sebevědomí,
- umět čelit tlaku vrstevníků, zvládat stresové situace,
- rozvíjet mediální gramotnost,
- naučit se rozlišovat dobré a špatné,
- schopnost zařadit se a obstát v kolektivu (začlenění méně průbojných žáků),
- umět si vážit sebe samého,
- umět trávit volný čas,
- mít správný režim dne,
- znát centra pomoci,
- zařadit peer program,
- zapojit žáky do školních a mimoškolních aktivit, kde se mohou uplatnit všichni žáci,
- znát svá práva a povinnosti,
- rozšířit informovanost žáků, pedagogů, rodičů i ostatní veřejnosti s nebezpečím šíření problematiky rizikového chování (ve vyučovacích hodinách, při třídních schůzkách nebo při individuálních setkáních,

- nadále zlepšovat sociální klima ve škole (zlepšení sociální komunikace a mezilidských vztahů)
- zapojit do realizace PP široké spektrum učitelů,
- aktivní spolupráce se školským poradenským zařízením a dalšími institucemi v rámci prevence,
- důslednost při dohledech, netolerovat nevhodné aktivity během přestávek, vulgarismus a další nežádoucí rizikové jevy,
- začleňování ukrajinských žáků a nově příchozích žáků, aby nebylo narušení klima třídy,
- prevence syndromu vyhoření u pedagogů,
- zaměřit se na emocionální, psychickou a sociální pohodu (duševní zdraví).

Krátkodobé cíle:

- Vést žáky ke správnému sebehodnocení, poznání sama sebe,
- dovednostem řešit problémy bez pomoci návykových látek,
- reagovat na aktuální stav prevence rizikového chování – výstupy z dotazníkového šetření, klima školy (www.proškoly.cz) – posilovat tak ve třídách spolupráci, důvěru, bezpečí, kamarádství, respekt, zábavu, pohodu),
- poskytovat dostatečné trávení volného času,
- odstraňovat nevhodné chování,
- pravidelně informovat ostatní pedagogy o problémech, které se u žáků vyskytnou, informace k problematice příčin náročného chování a naznačit vhodné způsoby uchopení tohoto tématu,
- zajistit konkrétní termíny besed vedené odborníky v oblasti primární prevence,
- pokračovat v práci preventivního týmu a žákovského parlamentu,
- spolupracovat na jednotlivých akcích školy,
- prohlubovat a zkvalitňovat spolupráci se zákonnými zástupci, institucemi, organizacemi,
- prohlubovat práci školního poradenského pracoviště,
- realizovat preventivní aktivity ve třídách – budování optimálních vztahů,
- zkvalitňovat naplňování cílů PP (dříve MPP),
- pokračovat v rozvíjení aktivit, které se v předešlých letech osvědčily.

3.1 Cílové skupiny preventivního programu

Máme čtyři cílové skupiny

- Žáci v rozmezí 6 – 12 let (mladší školní věk),
- žáci v rozmezí 13 – 15 let (starší školní věk,)
- pedagogové,
- rodiče.

3.2 Zásady efektivní prevence

- Včasné odhalování rizikového chování a žáků se SVP,
- poradenská činnost,
- věkově přiměřené, různorodé a aktivizující metody (kresby, koláže, výroba plakátů, diskuze o případech uvedených v médiích)
- nabízení pozitivních alternativ chování a životních cílů,
- aktuálnost a pravdivost poskytovaných informací,
- sledování efektivity opatření,
- důsledné a soustavné vzdělávání žáků v oblasti zdravého životního stylu
- existence schránky důvěry ve škole – přízemí a 1. patro. Budova v Radniční – 1. patro.

3.3 Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je klíčové při realizaci našeho preventivního programu. Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informování o realizaci Preventivního programu na škole. Problematika byla zařazena i na jednání školské rady. Problémy spojené s drogami a dalším rizikovým chováním je třeba řešit ve vzájemné spolupráci.

Rodiče jsou na začátku školního roku informováni o chodu školy, školní jídelny, školní družiny atd. Nedílnou součástí je i široká nabídka aktivit vztahující se k prevenci rizikového chování. Objevují se zde i konzultační hodiny školního metodika prevence, výchovného poradce, kteří jsou po domluvě k dispozici kdykoliv (poradenská služba rodičům).

Pravidelné informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům podávány na rodičovských schůzkách či konzultačních hodinách. Na konzultační hodiny mohou žáci doprovázet své rodiče. O plánovaných represivních opatřeních jsou rodiče vždy informováni dopředu písemně či telefonicky. K nahlédnutí jsou také internetové stránky školy. Rodiče informujeme také prostřednictvím propagačních materiálů a školních nástěnek.

3.4 Vzdělávání pedagogů

Metodik prevence se účastní školení pořádaných zařízeními pro DVPP. Ostatní pedagogové využívají aktuální nabídky vzdělávacích programů, které jsou zaměřené na rizikové chování, práci s třídním kolektivem apod. Využijí při samostudiu odbornou literaturu ve školní knihovně. Pedagogičtí pracovníci mají možnost nahlédnout do Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, Č.j. 21 291/2010-28, kde jsou návodným způsobem popsána jednotlivá témata.

3.5 Metody a formy práce

Výklad, přednášky, besedy, sociální hry, skupinová práce ve třídě, činnostní učení, samostatné práce, práce s médii (nová média ve vyučování- reg. č. CZ.1.07/1.3.50/01.0014, i-Bezpečná škola), dramatická výchova, modelové situace. Program zaměřený na včasnou intervenci v oblasti specifické primární prevence. PEER program pomáhá žákům zkvalitnit komunikaci mezi vrstevníky, nenásilně zvládat konflikty, odmítat návykové látky, zvyšovat zdravé sebevědomí, zvládat úzkosti a stres, znát nebezpečí v různých prostředích, vědět, že existují instituce, které pomáhají v nesnázích – linky důvěry, číslo na policii, záchranku, hasiče …, znát nebezpečí při setkání s cizími lidmi, lidmi pod vlivem alkoholu, vědět, že je třeba svěřit se dospělým při vyhrožování či násilí, čelit sociálnímu tlaku, možnosti preventivního působení na žáky mladšího školního věku. Cíl Peer programu -naučit děti chránit si své bezpečí, nebýt lhostejní, zlepšit komunikaci mezi vrstevníky a staršími spolužáky, předávat si zkušenosti, permanentní budování kamarádských vztahů a bezpečných vztahů ve třídě,

všímat si lidí a věcí kolem sebe, rozpoznat pozitivní a negativní věci, umět požádat o radu, o pomoc.

V rámci výuky budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily.

3.6 Formy rizikového chování a věkové skupin dětí ZŠ

Znalosti- strukturovaný soubor souvisejících poznatků a zkušeností z určité oblasti. Vědomosti a informace, které má dítě na určitém stupni vývoje a ročníku. V praxi je uplatňují formou kompetencí. **Dovednosti –** schopnost aplikovat odborné znalosti, souhrn postupů, metod či způsobu chování a jednání, se kterými dítě podle své individuální úrovně přiměřeně pracovat. **Kompetence (způsobilosti)-** žáci uplatňují nabité znalosti, vědomosti a dovednosti v konkrétních podmínkách. Žáci budou vybaveni klíčovými kompetencemi na úrovni, která je pro ně dosažitelná.

Realizace preventivního programu bude probíhat průběžně ve vyučovacích hodinách, při třídnických hodinách, v rámci školních i mimoškolních aktivit organizovaných školou, při projektových dnech, v součinnosti se žákovským parlamentem, který na škole působí. Probíraná témata budou v souladu s legislativou a také ŠVP, který je závazným dokumentem školy. V jednotlivých ročnících bychom chtěli dosáhnout těchto znalostí, dovedností a kompetencí žáků.

Označení:

A – oblast zdravotní

B – oblast sociální

C – oblast výchovně vzdělávací (školská)

D – bezpečnostní oblast

Záškoláctví

Ročník 1.a2.

Znalosti- D) Zná školní řád a pravidla omlouvání absence ve škole. C) Rozumí tomu, proč je důležité chodit pravidelně do školy. B) Ví, jak navazovat a udržovat kamarádské vztahy se svými spolužáky. C)Chápe důvody, proč rodiče kontrolují školní docházku. C) Ví, jak se má

učit zvládat školní povinnosti a úkoly. B) Chápe, že vyhýbání se škole není řešením konfliktů se spolužáky nebo s učením. C) Ví, na koho se může obrátit, když má problém.

Dovednosti- D) Umí chodit pravidelně do školy a dodržovat školní řád. C) Uplatňuje odložení uspokojení svých aktuálních potřeb a umí se věnovat školním povinnostem. B) Umí se chovat slušně ke svým spolužákům a nevyvolávat konflikty. B) Realizuje vytvářen kladných vztahů ke spolužákům a škole. C) Umí projevit své emoce a potřeby. B) Umí si přiznat eventuální problém se školní výukou nebo se spolužáky. C) Realizuje komunikaci ohledně svých problémů doma i ve škole.

Kompetence- D) Má jasně profilované postoje ke školnímu řádu a dodržuje školní docházku. C) Zvládne pravidelně plnit školní a domácí úkoly. B) Je schopno aplikovat své znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke školním povinnostem a chování vůči spolužákům. B) Spolupracuje s rodiči a pedagogy při dodržování své docházky. C) Aplikuje získané znalosti a dovednosti v procesu omlouvání absence (nosí omluvenky včas, předkládá je řádně třídnímu učiteli, dodržuje stanovený limit pro omluvení absence apod.). B, C) Je schopno se svěřit svému učiteli nebo jinému pracovníkovi školy v případě potíží s výukou a spolužáky.

Šikana a extrémní projevy agrese

Znalosti - D) Ví, že je zakázáno do školy nosit nebezpečné nástroje – nože, zbraně, střelné pistole atd. D) Rozumí tomu, proč a jak jsou tyto nástroje nebezpečné. D) Zná možnosti, jak se chovat a bránit při napadení. A) Ví, že není povoleno ubližovat lidem a týrat zvířata. B) Chápe zásady slušného chování ve škole a vůči druhým lidem.

Dovednosti - D) Umí dodržovat pravidla školy a třídy. D) Nemá potřebu fyzicky napadat či slovně útočit na druhé. B) Používá slovní omluvu a umí přiznat chybu. B) Jedná s ohledem na druhé. B. Realizuje kamarádské vztahy. A) Má kladný postoj ke zvířatům. A) Umí základní techniky relaxace. D) Nestýká se s nedůvěryhodnými lidmi. D) Nevyhledává nebezpečná místa.

Kompetence -B,C) Je schopné aplikovat znalosti a dovednosti v chování ke spolužákům a ke zvířatům (neničí svým spolužákům osobní věci a školní pomůcky, netýrá zvířata a nemá potěšení z bolesti druhých). C) Je schopno přiznat a napravit své chyby z nedbalosti.

B) Dokáže se ovládat (nechová se hlučně, vulgárně). A) Zvládne provádět jednoduchá dechová cvičení a relaxaci.

Rizikové sporty a doprava

Znalosti - D) Ví, jak se má chovat, aby se přemístilo do školy a ze školy domů bez úrazů a nehody. D) Identifikuje nebezpečná místa na své cestě. C) Ví, jak má postupovat, když se ztratí ve městě, nákupním centru, v parku… D) Ví, jak se bezpečně pohybovat na chodníku, po vozovce či na přechodu. A) Chápe, proč je zakázáno hrát si na chodníku a v blízkosti dopravních komunikací. A) Ví, jak se může ochránit v dopravním provozu. D) Ví, co je důležité udělat pře vstupem do vozovky. D) Chápe význam světelné signalizace na semaforu. D) Zná pravidla jak se má chovat na křižovatce jako chodec, cyklista, spolujezdec..) D) Chápe základní pravidla sportovních her a bezpečného sportování.

Dovednosti - Uplatňuje zásady bezpečného chování v dopravě a neohrožuje svým chováním ostatní účastníky silničního provozu. D) Používá své znalosti tak, aby popsalo a rozpoznalo potencionálně nebezpečná místa na své cestě. D) Umí se vyhnout nebezpečným místům na své cestě do školy a ze školy. C) Organizuje své chování v krizových situacích – umí se zachovat klidně a řešit vyrovnaně situaci, když se ztratí. A) Používá strategie odmítnutí, když po něm někdo chce něco nepříjemného. C) Uplatňuje nařízení a pokyny ze strany vyučujícího, městské policie,PČR při pohybu po dopravních komunikacích, přechodu.

Kompetence - Zvládne ovládat své chování a zbytečně neriskovat v dopravním provozu. D) Je schopné aplikovat osvojené znalosti a dovednosti na chování v dopravě. (vybrat si nejbezpečnější trasu své cesty, vyhnout se potenciálnímu nebezpečí a nebezpečným místům, nespolupracovat s ohrožujícími cestujícími…) C) Spolupracuje s pedagogy a příslušnými osobami při pohybu v silničním provozu. A) Je schopno vybrat si odpovídající fyzickou zátěž při pohybu v silničním provozu. D) Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti ve vztahu k rizikovým sportům (nevyhledává nebezpečné činnosti, dbá na osobní bezpečnost, nosí ochranné pomůcky..).

Návykové látky

Znalosti - A) Ví, že existují návykové látky a základní z nich zná. D) Chápe, že některé látky, které jsou běžně doma, mohou být nebezpečné a měly by být bezpečně skladovány. D) Ví, že je zakázáno vlastnit některé látky – drogy. C) Rozlišuje, že alkohol a tabák jsou také

drogy, přestože není zakázáno je vlastnit. D) Ví, že nemá nic přijímat a konzumovat od cizích osob A) Vnímá rozdíly mezi zdravým životním stylem a užíváním drog. A) Chápe hodnotu zdraví a vidí nevýhody špatného zdravotního stavu. A) Zná doporučení, jak udržovat duševní zdraví a zdravý životní styl.

Dovednosti - A) Umí rozpoznat, co je a co není poživatelné. D) Umí doma uložit léky na bezpečné místo. D) Používá své znalosti o zásadách bezpečného chování – umí poznat nevhodná místa a vyhnout se jim. D) Uplatňuje doporučené způsoby, jak odmítnou drogu. A) Umí identifikovat neznámou a potencionálně nebezpečnou látku. A) Umí pojmenovat základní rizika spojená s užíváním alkoholu, tabáku a dalších drog – včetně zneužívání léků. A) Uplatňuje své znalosti o významu zdraví a integruje je do svého zdravého životního stylu

Kompetence - A) Má jasně profilované postoje, znalosti a dovednosti ve vztahu k volně dostupným lékům (domácí lékárnička) D) Aplikuje strategie odmítnutí nabídky látky nabízené cizí nebo podezřelou osobou. D) Je schopno identifikovat a aplikovat znalosti a dovednosti ve vztahu k rizikovým místům a přizpůsobit své jednání situaci na takových místech. D) Dokáže předcházet rizikovým situacím (nezdržuje se na nebezpečných místech, vyhýbá se těmto místům v rizikových hodinách, aplikuje bezpečnostní pravidla pohybu na nebezpečných místech).

Týrání, zneužívání a zanedbávání péče

Znalosti - D) Ví, že není povoleno, aby se jej intimně dotýkal cizí člověk. D) Chápe, že jej nesmí nikdo nutit do toho, aby se ono intimně dotýkalo druhých lidí. D) Rozumí tomu, proč je zakázáno intimně se dotýkat svých spolužaček/spolužáků.

Dovednosti - D) Umí odlišit, které chování je vhodné a co je zakázáno, aby mu činil někdo druhý. D) Umí požádat o pomoc v případě ohrožení nebo strachu z týrání a sexuálního zneužívání. C) Používá vhodné způsoby, jak na sebe přitáhnout pozornost. B) Uplatňuje slušné chování ke svému okolí.

Kompetence - D) Má jasně profilované postoje k autoritám a umí je uplatnit v konkrétních situacích. D) Zvládne odmítnout nevhodné chování blízké i cizí osoby. B) Je schopno udržovat

intimní a osobní hranice ve vztazích se svými vrstevníky, mladšími i staršími kamarády, rodiči, sourozenci a příbuznými.

Ročník 3. a 4.

Šikana a extrémní agrese

Znalosti- D) Zná zásady bezpečnosti práce a provozu ve škole. C) Rozumí základním etickým a společenským pravidlům. B) Ví, jak se chovat v modelových nebezpečných situacích. C) Zná alespoň některé postupy, jak zvládat agresivitu. B) Chápe bolest, kterou může způsobit agresivním jednáním. B) Uvědomuje si rozdíl mezi agresivním chováním hrdinů prezentovaným v médiích a v reálných situacích. C) Ví, na koho se může obrátit v případě potíží se šikanou nebo agresivitou. D) Ví, jak má postupovat, když se u spolužáka objeví nebezpečný předmět. D) Chápe postihy, které by měl při používání zbraní. B) Ví, jak se má chovat, když zjistí, že je někomu ubližováno.

Dovednosti - C) Je odpovědné za své chování. D) Umí se chovat v souladu se zásadami slušného chování. A) Umí se samo ocenit. B) Realizuje se na řešení konfliktů s druhými lidmi. B) Umí vyjádřit své pocity. C) Nepotřebuje si dokazovat svou hodnotu skrze ponižování. B, C) Je ochotné domluvit se na společném řešení. B) Neuplatňuje svou sílu skrze ubližování slabším spolužákům. B) Umí podpořit a pochválit druhého člověka. B) Je dostatečně empatické. B) Umí naslouchat druhým. B) Používá svých znalostí tak, aby poznalo na svém spolužákovi, že je obětí šikany. B) Umí upozornit spolužáka na vulgární výrazy a projevy agrese. B) Vnímá pocity studu za nevhodné chování vůči druhým. C)Umí aktivně hledat při jednání kompromisních řešení. B) Umí se vcítit do problémů druhých lidí. B) Realizuje se na vytváření přátelských a rovnocenných vztahů s ostatními.

Kompetence - D) Je schopné aplikovat znalosti, postoje a dovednosti ke vztahu ke školnímu řádu i etických pravidel. B) Dokáže respektovat práva a autonomii svých spolužáků. C) Zvládne pracovat se svou úzkostí a nervozitou. B) Aplikuje osvojené znalosti a komunikační dovednosti v chování ke svým spolužákům (nemá potřebu je ponižovat, obviňovat, utlačovat či překračovat osobní hranice). B) Dokáže usměrnit projevy svých negativních emocí a udržet afekty pod kontrolou. A) Má jasně profilované postoje, hodnoty, znalosti a dovednosti ve vztahu k fyzické agresi. C) Je schopno řešit konflikty jinak než útokem

či odplatou. B) Zvládne být pozorné ke svým potřebám i přáním ostatních. B) Je schopno se orientovat v sociálně náročných situacích.

Rizikové sporty a doprava

Znalosti - C) Ví, co může udělat samo a na co se zeptat rodičů. D) Zná základní předpisy pohybu po dopravních komunikacích, zásady bezpečné chůze a přecházení přes vozovku. D) Chápe pravidla chování při cestování v jednotlivých dopravních prostředcích. D) Ví, že si nesmí sednout k cizímu člověku do auta. D) Zná zásady a doporučení bezpečné jízdy na kole. D) Ví, co jsou to reflexní prvky a jak je správně používat. D) Chápe zásady správného přecházení přes vozovku (na křižovatce se semaforem i bez něho). D) Ví, že je povinné nosit přilbu při jízdě na kole, kolečkových bruslích, lyžování a dalších sportech. A) Chápe zásady a doporučení pro bezpečný kontakt se zvířaty. A) Identifikuj, který hmyz může být pro člověka nebezpečný. A) Chápe příčiny, proč zvíře napadne člověka (boj o teritorium, dominantní pozici, obrana mláďat, samice…) A) Zná zásady, jak předcházet napadení zvířetem. A) Ví, jak se zachovat při napadení zvířetem. A) Ví, co je želví pozice a k čemu může být užitečná. A,D) Zná linky tísňového volání.

Dovednosti - D) Používá své znalosti ohledně školního řádu a dodržuje pravidla slušného chování k sobě, k druhým lidem i školnímu a veřejnému majetku. D) Umí identifikovat potencionální nebezpečí ve sportu či dopravním provozu. D) Organizuje své chování vzhledem k dodržování pravidel silničního provozu. D) Umí rozlišit a respektovat pravidla bezpečnosti chování v různých dopravních prostředcích. D) Uplatňuje používání reflexních prvků a ochranných pomůcek při sportu či pohybu v silniční dopravě. A) Používá svých znalostí tak, aby odhadlo, který sport je pro něj vhodný a dle toho si zvolí přiměřenou pohybovou aktivitu. D) Uplatňuje stanovená pravidla ve sportu. D) Organizuje své chování při sportu a outdorových aktivitách tak, aby neohrožovalo sebe ani ostatní. B) Umí se chovat zodpovědně a férově při sportovních utkáních. A) Umí si při pohybu v přírodě zvolit vhodné oblečení, obutí a ochranné pomůcky. A) Respektuje nápisy a pravidla chování v ZOO, chovných stanicích, parcích atd. A) Umí být opatrné v kontaktu se zvířaty, v přírodě a ochránit se. A, D) Uplatňuje rychlé a pohotové jednání při napadení sebe či druhé osoby zvířetem.

Kompetence - D) Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti v oblasti dodržování pravidel bezpečného chování v silničním provozu. D) Je způsobilé respektovat dopravní předpisy

v silniční i železniční dopravě (registruje výstražný signál, zvuk, červené světlo na semaforu, nestrká se s kamarády na zastávce, nástupišti, nenaskakuje do dopravního prostředku za jízdy a nevystupuje dokud dopravní prostředek zcela nezastaví). D) Aplikuje dosažené zn alosti a dovednosti týkající se správného použití reflexních prvků při konkrétních situacích (nosí je na batohu, na rukou, nohou, využívá osvětlení kola, používá ochranné přilby..) D) Zvládne správně používat ochranné pomůcky při sportu (chrániče, helmu) D) Je schopno nevyhledávat a neprovozovat rizikové sporty. A) Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a postoje ve vztahu ke zvířatům a pohybu v přírodě (nevyhledává nebezpečná místa, nekrmí zvířata tam, kde je to zakázané, nehladí cizí zvířata, nevstupuje na jejich území, neubližuje jim, nedráždí je…) A,D) Zvládne zavolat v případě problému na tísňovou linku. B) Má jasně profilované postoje tolerance a respektu k odlišným etnickým skupinám. B) Je způsobilé aplikovat své znalosti a dovednosti v chování k příslušníkům jiné etnické skupiny či národnostní menšiny. B) Aplikuje komunikační dovednosti ve vztazích s dětmi z odlišné etnické skupiny pomůže spolužákovi, který má problém s dorozumíváním, používá různé druhy verbální i neverbální komunikace). C) Spolupracuje s ostatními dětmi při plnění společných úkolů. C) Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a postoje v chování k tělesně slabšímu, handicapovanému či jinak sociálně znevýhodněnému spolužákovi. B) Je schopno se inspirovat odlišnostmi druhých lidí a aplikovat je do svého života.

Sekty a členství v nich

Znalosti - C) Chápe, že existují různé přístupy k náboženství a víře a rozumí obsahu pojmů víra a náboženství. C) Má přehled o hlavních náboženských směrech. B) Ví, jaký je rozdíl mezi náboženstvím a sektou. D) Zná základní znaky a rizika, kterými se sekta vyznačuje.

Dovednosti - C) Má kritické myšlení. C) Je přirozeně zvídavé. B) Umí si najít svůj způsob sebevyjádření. C) Umí aktivně projevit vlastní iniciativu. B) Realizuje přiměřený kontakt se svými vrstevníky.

Kompetence - C) Zvládne uznat a ocenit skutečnou autoritu. C) Je schopno se vrovnat s pocitem viny. B) Dokáže projevit svůj nesouhlas s názorem referenční skupiny. B) Má jasně profilované postoje, hodnoty, znalosti a dovednosti ve vztahu k vrstevnické skupině (cení si své hodnoty, nepodléhá skupinovým tlakům).

Rizikové sexuální chování

Znalosti - C) Ví, že existuje sexuální chování a rozumí pojmu sexualita u sebe i u druhých lidí. C) Vnímá sexualitu jako přirozenou součást života. A) Ví obecně, jak vzniká a rodí se dítě. A) Zná, jak funguje lidské tělo. B) Chápe, že existují biologické, psychické a sociální rozdíly mezi chlapci a dívkami. B) V obecné rovině zná rozdíly mezi mužskými a ženskými vzorci chování.
Dovednosti - C) Přiměřeně se zajímá o lidskou reprodukci. C) Umí mluvit o svém těle bez rozpaků a pocitu studu. B) Umí reagovat na zvědavost sebe i druhých. C) Uplatňuje samostatné rozhodování. B) Umí na své úrovni komunikovat o sexualitě. B) Realizuje možnosti řešení problémů se vztahy k blízkým lidem. A) Umí projevit souhlas i nesouhlas v záležitostech týkajících se zdraví a těla.

Kompetence - C) Je schopno si vyhledat potřebné informace, které potřebuje vědět. A) Je způsobilé dodržovat základní hygienu a péči o tělo. C) Je schopno činit informovaná rozhodnutí. B, C) Zvládne se zeptat svého učitele na otázky týkající se sexuality a reprodukce. A)Je schopno aplikovat osvojené znalosti a dovednosti do modelových situací sexuálního chování.

Návykové látky

Znalosti - D) Zná zákony omezující kouření, užívání alkoholu a nelegálních drog. A) Ví o hlavních negativních (zdravotní a společenských) důsledcích užívání drog. B) Ví, co má udělat, když se dozví, že jeho kamarád užívá drogy. D) Zná strategie, jak odmítnout, když mu někdo nabídne drogu (kamarád, spolužák, rodič, cizí osoba). C) Ví na koho se ve škole obrátit v případě problémů s užíváním návykových látek. C) Má přehled o organizacích poskytujících pomoc mimo školu, včetně kontaktů a telefonních čísel.

Dovednosti - A) Je schopen korigovat své chování na základě pochopení důsledků a zdravotních rizik návykových látek. C) Má vnitřní morální přesvědčení, že nechce užívat drogy. B) Umí nasměrovat kamaráda, který se dostane do problémů s užíváním drog. D) Umí odmítnou drogu od blízké i cizí osoby. C) Realizuje se ve hledání pomoci v případě užívání drog. C) Umí sám vyhledat pomoc v případě problémů s užíváním návykových látek.

C) Uplatňuje své komunikační dovednosti ve spolupráci se službami poskytujícími poradenskou činnost.

Kompetence - A,D) Je způsobilé aplikovat osvojené znalosti a dovednosti v přístupu k návykovým látkám (zná jejich rizika, dokáže odhadnout škodlivé zdravotní a sociální následky) B) Zvládne aplikovat strategie odmítnutí drogy nabízené od blízké i neznámé osoby. C) Je schopno požádat o pomoc v případě užívání drog a přijít za školním metodikem prevence. C) Spolupracuje při řešení problémů svého kamaráda, sourozence, rodiče, který má problémy se závislostí. C) Zvládne komunikovat s pedagogy či policií při vyšetřování užívání drog ve škole.

Poruchy příjmu potravy

Znalosti - A) Rozumí konceptu problémů se stravováním. A) Ví, že není správné nejíst, když má hlad. A) Zná hlavní zdravotní rizika provázející hladovění. A) Chápe význam pravidelnosti příjmu potravy. A) Má představu o tom, jak vypadá zdravé jídlo. A) Ví, že některá jídla je vhodné jíst častěji a jiná méně. A) Ví, že je rozdíl mezi tím, když hubne dospělý člověk a tím, když hubne dítě ve vývinu. A) Zná výhody pravidelného sportování. A) Ví, jak má provádět jednoduché cviky na protažení a posílení těla.

Dovednosti - A) Umí si připravit jednoduchou zdravou svačinu. A) Organizuje si pravidelný denní režim a životosprávu. A) Snaží se jíst v klidu. A) Důkladně žvýká. B) Umí požádat rodiče o zvýšení příjmu ovoce a zeleniny. A) Uplatňuje své znalosti o zdravé výživě ve výběru a konzumaci potravin. A) Umí ocenit význam zdraví a dobrého tělesného stavu. A) Umí si najít oblíbený sport. A) Pravidelně se věnuje vybrané tělesné aktivitě. A) Umí provádět rovnovážná cvičení. A) Realizuje se v zájmové sportovní činnosti.

Kompetence - A) Je schopno jíst pravidelně a v klidu. A) Aplikuje osvojené znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke konzumaci dostatečného množství ovoce a zeleniny a příjmu tekutin. A) Zvládne preferovat a vybrat si čerstvou a vyváženou stravu. A) Dokáže mít kladný postoj ke svému zdraví a tělesnému vzhledu. A) Je schopno vnímat a ocenit hodnotu fyzického a psychického zdraví. A) Aplikuje získané znalosti, dovednosti a postoje ve vztahu ke sportu. A) Zvládne jednoduchou rozcvičku a protahovací pohyby. A) Je schopné pravidelně cvičit a mít dostatek pohybu na čerstvém vzduchu.

Týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte

Znalosti - C) Ví, že existují a jak se projevují nejčastější sexuální poruchy chování (pedofilie, zoofilie, exhibicionismus..) D) Chápe, že to není ostuda ani jeho vina když se stane obětí týrání či sexuálního zneužívání. D) Rozumí tomu, proč je důležité a pro něj užitečné ohlásit projevy zneužívání svému učiteli, školnímu metodikovi prevence. C) Má k dispozici kontakty na odbornou pomoc (linky bezpečí, krizová centra, PPP, SVP) B) Ví, jak se projevují a jak poznat znaky důvěryhodných lidí. D) Identifikuje potencionálního agresora a nebezpečnou osobu. D) Chápe, že je zakázáno krát agresora a podílet se na týrání či sexuálním zneužívání druhých osob. B) Zná možnosti, kam nasměrovat spolužáka, který může mít problémy se syndromem týraného a zneužívaného dítěte.

Dovednosti -C) Používá svých znalostí o sexuálních poruchách chování a umí identifikovat jednotlivé druhy modelových situací. D) Umí rozpoznat projevy týrání, zanedbávání péče a zneužívání. D) Používá strategie odmítnutí na člověka, který mu je nesympatický, obtěžuje jej, či si vynucuje sexuální praktiky. C) Posiluje adekvátně své sebevědomí. C) Umí si vytvořit pohlavní identitu. C) Umí vyhledat odbornou pomoc.

Kompetence - C) Má osvojeny etické normy, hodnoty, postoje, znalosti a dovednosti ve vztahu k sexualitě a dokáže je adekvátně použít v daných situacích a vztazích. D) Je schopno přiměřeně projevovat své emoce, sexuální chování a vlastní atraktivitu – není zbytečně vyzývavé, koketní, neprovokuje své okolí. C) Je způsobilé kritického myšlení. C) Spolupracuje při vyšetřování týrání, zanedbávání nebo sexuálního zneužívání sebe nebo druhých lidí z okolí. B) Aplikuje získané znalosti a dovednosti v komunikaci v mezilidských vztazích. D) Je schopno identifikovat potencionálního agresora či nebezpečná místa a přizpůsobit své chování pohybu a kontaktu na takových místech. B) Má osvojeny odpovídající sociální role, postoje a hodnoty a umí je použít v konkrétních sociálních interakcích. B) Dokáže navazovat přátelské a rovnocenné vztahy.

Ročník – 5. a 6.

Záškoláctví

Znalosti - D) Chápe systém omlouvání školní absence. C) Ví, jak se projevuje záškoláctví. A) Identifikuje rozdíl mezi situací, kdy nemůže jít (nemoc, úraz, rodinné důvody apod.) a kdy se mu nechce jít do školy. C) Ví, jak zvládat své školní i domácí úkoly. C, B) Chápe, jak pracovat se školní neúspěšností a jak lze řešit problémy s výukou. B) Ví, jak může pomoci kamarádovi, který má problém s učením. D) Zná postihy, které by jej čekaly v případě nedodržování školního řádu a docházky. D) Chápe právní tresty, které by postihly jeho rodiče za jeho záškoláctví. B) Rozpozná projevy záškoláctví svého kamaráda/spolužáka. C) Má k dispozici kontakty na zodpovědnou osobu ve škole, se kterou je možné řešit problémy se záškoláctvím.

Dovednosti - D) Umí dodržovat stanovená pravidla chování ve vztahu ke škole. C) Dokáže rozpoznat projevy záškoláctví u sebe i druhých. A) Umí si pracovat na svých úkolech a rozvrhnout si čas rovnoměrně mezi práci a zábavu. B) Uplatňuje spolehlivé a zodpovědné chování k sobě i ostatním B) Umí komunikovat o svých problémech (školních i osobních). B) Realizuje se v pomoci kamarádovi, který má problémy s výukou. B) Umí si vytvořit a obhájit svoji pozici v třídním kolektivu. C) Uplatňuje dovednosti odolat tlaku vrstevnické skupiny a nejít za školu. D) Umí odhadnout potencionální dopady záškoláctví. B) Používá své znalosti tak, aby rozpoznal projevy záškoláctví u svého kamaráda. C) Umí spolupracovat s odborníky při řešení eventuálních problémů se záškoláctvím u sebe či svého kamaráda, spolužáka, sourozence.

Kompetence - D) Je schopno respektovat školní řád. C) Zvládne identifikovat znaky záškoláctví u sebe i ostatních. C) Má jasně profilované kladné postoje ke vzdělávání a systému výuky. C) Zvládá dodržovat termíny úkolů a plnění školních povinností. B) Spolupracuje v komunikaci s rodiči a pedagogy v případě řešení problémů s výukou. B) Je schopno pomoci svému spolužákovi s učením (vysvětlit mu danou látku, pomoci s doučováním, provádět společnou domácí přípravu…). D) Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti ve vztahu k omlouvání absence a dodržování D) Je schopno respektovat školní řád. C) Zvládne identifikovat znaky záškoláctví u sebe i ostatních. C) Má jasně profilované kladné postoje ke vzdělávání a systému výuky. C) Zvládá dodržovat termíny úkolů a plnění školních povinností. B) Spolupracuje v komunikaci s

rodiči a pedagogy v případě řešení problémů s výukou. B) Je schopno pomoci svému spolužákovi s učením (vysvětlit mu danou látku, pomoci s doučováním, provádět společnou domácí přípravu…). D) Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti ve vztahu k omlouvání absence a dodržování.

Šikana a extrémní agrese

Znalosti - D) Zná právní normy týkající se trestných činů a hranice trestní odpovědnosti. D) Ví, jaké zdravotní a sociální následky může mít ublížení nebo zásah zbraní druhého člověka. B) Uvědomuje si, jak je nepříjemné zastrašování a vydírání druhé osoby. C) Rozpozná projevy šikany ve třídě. C) Rozumí postupům, jak se bránit a nepodporovat agresivní chování ve škole. B,D) Ví, jak může ochránit slabšího spolužáka. B,D) Ví, jak může jako kamarád či spolužák pomoci někomu, kdo je šikanován a zná hranice své role. C) Chápe, že agresivní čin není řešením konfliktní situace. B) Zná pravidla a zásady mezilidské komunikace. C) Ví, jak má postupovat v případě řešení konfliktů. D) ví, jaké má možnosti, když se cítí ohrožené šikanou. C) Má k dispozici kontakty na příslušné osoby ve škole, které mu mohou pomoci v řešení šikany a sporů se spolužáky.

Dovednosti - D) Umí dodržovat pravidla a normy slušného chování. D) Organizuje své jednání tak, že se neúčastní školních a pouličních rvaček. B) Uplatňuje ocenění druhého za jeho názor či dosažený úspěch. C) Umí říct druhému, co mu vadí neurážlivým způsobem. B) Neponižuje své vrstevníky. B) Nepoužívá vyhrožování v komunikaci se svými kamarády, spolužáky. D) Používá svých znalostí, aby rozpoznalo, že se stalo obětí šikany. C) Neužívá nátlaku, citového vydírání a manipulace k dosažení vlastních cílů. B) Nemá potřebu ponižovat či urážet jiné lidi. C) Umí projevit své emoce. B) Umí otevřeně hovořit o problémech. C) Nepoužívá verbální agresi a vulgární nadávky. C,D) Realizuje své potřeby nekonfliktním způsobem. C) Umí požádat o pomoc svého učitele, výchovného poradce, školního metodika prevence či jiného zaměstnance školy.

Kompetence - D) Má osvojeny znalosti, postoje, hodnoty a dovednosti ve vztahu k sobě, druhým lidem i majetku (není ochotné přistoupit na neadekvátní požadavky od skupiny vrstevníků, není členem dětských gangů, neúčastní se davových setkání a demonstrací a nevykazuje projevy vandalismu). C) Je schopno rozpoznat projevy šikany u sebe i ve třídě.

B) Je způsobilé odolat psychické manipulaci. C) Zvládne vyjednávat o kompromisu a řešení sporu. B) Dokáže zachovávat a nepřekračovat intimní hranice. C) Je schopno vyjádřit své emoce kultivovaným způsobem. B) Dokáže komunikovat o problémech. B,D) Je způsobilé respektovat práva a potřeby druhých lidí. C) Aktivně se zapojuje při vyšetřování šikany ve třídě (nezatajuje informace o dění a vztazích ve třídě, není ochotno krýt agresora či vinit oběť).

Rizikové sporty a doprava

Znalosti - C) Ví, jak se má chovat ve škole při hodině a o přestávkách. D) Chápe školní řád a pravidla slušného chování. D) Rozlišuje pravidla chování na hřišti, v tělocvičně, v šatně a ve školní družině. D) Ví, co je smyslem těchto pravidel a proč jsou užitečná. D,A) Ví, jak lze předcházet úrazům doma, ve škole i při sportu. D) Identifikuje, které předměty mohou být doma nebo ve škole nebezpečné. D) Ví, jak lze pracovat s potencionálně nebezpečnými předměty. D) Identifikuje místa, kde lze bezpečně sportovat (jezdit na kole, bruslích, skateboardu…) D) Zná zásady, jak pečovat o své jízdní kolo, aby bylo funkční D) Chápe, jak lze předcházet úrazům a nehodám při sportu, v přírodě, pohybu ve městě či dopravním provozu. A) Ví, jak správně ošetřit drobná poranění. A) Zná základy první pomoci. A) Ví, na koho se může obrátit v případě poranění nebo úrazu.

Dovednosti - B,D) Uplatňuje základní etické normy ve vztahu k druhým lidem a dodržování školního řádu. D) Umí se chovat v souladu s dopravními předpisy. D) Používá pravidla bezpečného chování při hře venku. D) Organizuje své činnosti tak, aby eliminovalo možná rizika v dopravním provozu – při přecházení cest, jízdě na kole či kolečkových bruslích atd. D) Umí rozpoznat potencionálně nebezpečné činnosti a předměty. D) Realizuje bezpečnou manipulaci s domácími spotřebiči a potencionálními nebezpečnými předměty doma i ve škole. A) Organizuje si svůj čas na aktivní i pasivní odpočinek či regeneraci. D) Umí pečovat o své sportovní pomůcky a udržovat jejich funkčnost. A) Používá svých znalostí o zdraví a pravidelně si udržuje dobrou fyzickou kondici. A) Umí poskytnout první pomoc a vyhledat příslušnou odbornou pomoc v případě vlastní nebo cizí potřeby.

Kompetence - D) Aplikuje své znalosti a dovednosti ve vztahu k vlastní bezpečnosti a přizpůsobuje tomu chování ve škole, doma i v silničním provozu. D) Je způsobilé předcházet úrazům a zraněním pomocí preventivních opatření. D) Zvládne aplikovat své znalosti

a dovednosti ve výběru vhodného místa ke sportu – tj. umí si najít ve svém okolí cyklostezku, klidnou komunikaci či park, hřiště, stadion. D) Zvládne pravidelně pečovat o své jízdní kolo (překontroluje funkčnost brzd, seřízení přehazovaček, světla, odrazky, pneumatiky). D) Aplikuje dosažené znalosti, postoje a dovednosti v oblasti bezpečného sportu (nepřeceňuje své síly, nenutí se k extrémnímu výkonu, sportuje na vyhrazených místech, dodržuje předepsaná pravidla, volí vhodné oblečení a obuv, nosí ochranné pomůcky) A) Dokáže poskytnout první pomoc v případě nutnosti.

Rasismus a xenofobie

Znalosti - B) Zná hlavní rysy chování, kulturní tradice a odlišnosti etnických menšin, které žijí v české a evropské společnosti. B) Chápe individuální rozdílnosti v chování a jednání lidí z jiné národnostní menšiny. C) Pozná projevy a náznaky rasové nesnášenlivosti či intolerance ve své třídě a škole. B) Zná příčiny vzniku a dopady rasismu v dějinách lidstva. C) Uvědomuje si svou vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. B) Rozumí specifickým odlišnostem v chování a životě příslušníků národnostních menšin. C) Ví, jak se má zachovat v případě podezření na projevy intolerance, xenofobie či rasismu ve svém okolí (třídě, škole, vrstevnické či referenční skupině) C) Má k dispozici kontakty na příslušnou osobu ve škole či poradně zabývající se problematikou národnostních menšin.

Dovednosti - B) Umí identifikovat projevy či náznaky rasismu a xenofobie. B) Používá svých znalostí o kultuře, aby mohlo porozumět kulturně specifickým rozdílům určité etnické skupiny či minority. B) Umí odlišit negativní projevy příslušníků dané kultury od jejich tradičních zvyků (hlučnost x spontaneita chování) C) Uplatňuje toleranci k přístupu ke specifickým zájmům, názorům a projevům příslušníků z odlišné etnické skupiny. B) Je dostatečně empatické. B) Umí naslouchat druhým. C) Uplatňuje svá práva v souladu s právy druhých lidí. C) Umí podpořit svého spolužáka z jiné etnické skupiny a zapojit ho do školního kolektivu. C) Realizuje se v prevenci vzniku a potírání projevů rasismu a xenofobie ve své třídě a škole. B) Umí zohlednit práva a potřeby minoritních skupin. C) Uplatňuje smysl pro spravedlnost a solidaritu.

Kompetence - B) Má jasně profilované postoje, znalosti a dovednosti k projevům rasismu a xenofobie ve své třídě a sociálním prostředí. B) Aplikuje znalosti a komunikační dovednosti ve společenském životě s příslušníky odlišné kultury. C) Spolupracuje s dětmi z jiných etnických

skupin a národnostních menšin ve třídě (podílí se na příznivém klimatu ve třídě, vytváří podpůrnou atmosféru) B) Je schopno aplikovat pozitivní postoje ve vztahu k příslušníkům jiných etnických skupin. B) Zvládne rozvíjet pocity a vědomí sounáležitosti s jinými národnostními menšinami. C) Je schopno být aktivní dle svých možností v oblasti prevence rasismu a xenofobie, nedodržování lidských práv. C) Je způsobilé nést zodpovědnost za své společenské jednání.

Sekty a členství v nich

Znalosti - C) Zná alespoň některé církve, které jsou v ČR státem uznané a registrované a zná příklady skupin považovaných za sekty. C) Zná tyto sekty a jejich pravidla. D) Chápe, že určité náboženské přesvědčení a praktiky mohou být nebezpečné. C) Ví, jak se projevuje skutečná a falešná autorita a rozumí rozdílu mezi autoritou a autoritářstvím. B) Ví, kde má svoje hranice – kam až je možné připustit si druhé a kam už ne. B) Zná možnosti, jak se bránit nátlaku ze strany druhých. C) Ví, jak se má zachovat v konfliktních situacích.

Dovednosti - C) Má schopnost analytického a racionálního myšlení. C) Umí se samostatně rozhodovat. C) Přijímá zodpovědnost za své jednání. B) Je odolné vůči konfrontaci. C) Umí poznat pravou autoritu od falešné. B) používá své znalosti o psychické manipulaci a umí rozpoznat její projevy. B) Umí přijmout názor druhého a přitom si uchovat svoje přesvědčení. C) Uplatňuje postupy, jak se vyrovnat s potřebou samoty a sociální izolace.

Kompetence - C Je schopno logicky argumentovat. B) Je způsobilé nepodléhat kolektivnímu myšlení, založenému na nátlaku. B) Dokáže se vyrovnat s komplexem méněcennosti. C) Je schopno projevovat vlastní snaživost a aktivitu. B) Je způsobilé odolat a čelit psychické manipulaci. C) Zvládne se orientovat ve svých potřebách a cílech. C) Je schopno pracovat se sklony k sociální izolaci.

Rizikové a sexuální chování

Znalosti - B) Zná rozdíly mezi průběhem dospívání u dívek a u chlapců. A)Identifikuje primární a sekundární pohlavní znaky. B) Chápe tělesné a duševní charakteristiky/rozdíly příslušníků stejného a opačného pohlaví. A)Ví, jak probíhá zdravý menstruační cyklus. A) Pozná u sebe problémy s menstruací a pohlavními orgány. A) Ví, že existuje a jak se projevuje u žen

premenstruační syndrom. C) Rozumí svým emocím a prudkým změnám nálad. A) Chápe, jak probíhá vývoj dítěte uvnitř matky. A) Identifikuje, které věci mohou poškodit plod. A) Uvědomuje si rizika spojená s interrupcí. B) Ví, kdy je člověk zralý pro sexuální styk. A) Chápe, že masturbace není škodlivá a zdraví nebezpečná. B) Ví, jak se má chovat k osobám opačného pohlaví. C) Rozlišuje mezi odbornými a nedůvěryhodnými zdroji informací popisujících sexuální chování a proces dospívání. D) Ví, že je zakázáno (a proč) navštěvovat erotické stránky na internetu a sledovat filmy označené jako nevhodné pro děti a mladší 18 let. D) Rozumí tomu, proč je dětem zakázáno číst či nosit do školy pornografické časopisy a jiný podobný materiál. C) Má k dispozici dostatečně odborné a vzhledem k věku relevantní informační zdroje. C) Ví, koho ve škole může požádat o radu v oblasti sexuálního chování. Dovednosti - B) Umí identifikovat pohlavní rozdíly mezi chlapci a dívkami. A) Uplatňuje získané znalosti v přístupu k vlastnímu tělu. B) Umí respektovat druhé lidi a jejich osobní svobodu. B) Uplatňuje odpovídající sociální a genderové role. A) Používá osvojené znalosti ve vztahu ke svému fyzickému i duševnímu zdraví a péči o tělo. C) Umí porozumět svým emocí a kontrolovat je. C) Má dostatečně rozvinutou sebekontrolu. B, D) Umí odmítnout projevy náklonnosti, které jsou mu nepříjemné. C) Uplatňuje etické a morální hodnoty týkající se sexuálního chování a mezilidských vztahů. B) Používá dosažené znalosti o vhodném chování v interakcích s druhými lidmi. C) Umí si najít potřebné informace ohledně dospívání, vývoje sexuality a sexuálního chování v seriózních zdrojích. D) Realizuje získané znalosti o sexuálním chování v přístupu k médiím (internetu a televizi). B) Je odolné vůči tlaku vrstevníků. C) Umí si obhájit vlastní názory a postoje ve vztahu k sexualitě. B) Má osvojeny základní etické a morální principy týkajících se sexuálního chování a mezilidských vztahů. C) Umí pracovat s potřebou vyhledávání nových zážitků a „zakázaného ovoce“ C) Uplatňuje strategie řešení problémů se sexuálním chováním a umí vyhledat odbornou pomoc v případě potíží s vlastní sexualitou.

Kompetence - B) Je schopno vytvářet hodnotné osobní vztahy. B) Dokáže být věrné ve vztahu k blízkému člověku. C) Zvládne se vyrovnat s urážkou a odmítnutím. B) Umí přijmout kompliment. B) Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a postoje ve vztahu k příslušníkům stejného i opačného pohlaví. D)Dokáže uspokojit svou touhu po nových zážitcích a vzrušení nerizikovým způsobem chování. B) Je schopno klidně mluvit o mezilidských vztazích a sexuálním chování. C) Spolupracuje při výuce sexuální výchovy a klade otázky, které jej

zajímají B, C) Zvládne přijít za svým učitelem a požádat o pomoc v problémech s prožíváním dospívání či vývoje sexuálního chování. C) Je schopné si zjistit odpovědi na své otázky týkající se sexuality v důvěryhodných zdrojích. B) Zvládne aplikovat dosažené znalosti a dovednosti v přístupu k médiím a skupině vrstevníků. B) Je schopno doporučit kamarádovi, kam se může obrátit o radu v oblasti sexuálního chování. C) Je způsobilé disponovat odpovídajícími znalostmi a dovednostmi potřebnými pro úspěšný vstup do puberty.

Návykové látky

Znalosti - A) Zná informace o jednotlivých kategoriích návykových látek A) Identifikuje zdravotní rizika a škodlivé následky užívání drog. C) Rozpozná pozitivní a negativní účinky alkoholu. A) Chápe nebezpečí a rizika spojená s kouřením tabáku, včetně e-cigaret. B) Je informováno o sociálních faktorech a dopadech užívání drog. A) Má přehled o možnostech, jak a kde trávit volný čas. C) Zná alternativy, jak naplnit potřebu vyhledávání nových zážitků a vzrušení. B) Má základní znalosti o možnostech a úskalích komunikace a řešení sporů ve vrstevnické skupině. C) Zná příklady technik, jak zvládat stres a negativní emocionální stavy. C) Rozpozná, jak identifikovat skrytou reklamu na alkohol a tabák. C) Rozumí pojmu vlastní hodnota. C) Rozumí pojmu vnímání vlastní účinnosti.

Dovednosti - A) Uplatňuje své znalosti o vlivu drog na zdraví člověka. B) Umí rozpoznat uživatele drog podle typu návykové látky. A) Umí identifikovat rizika spojená s kouřením tabáku. D) Prokazuje schopnosti a dovednosti odmítnout drogu. C) Používá konstruktivní strategie řešení problémů. A) Organizuje si svůj volný čas vhodným způsobem, aniž by vyhledávalo rizikové činnosti. B) Umí řešit vrstevnické konflikty a nepodléhat tlaku skupiny týkajících se užívání návykových látek. C) Ovládá alespoň nějakou metodu zvládání emocí a zátěžové situace. C) Umí odolat tlakům médií a kriticky posoudit reklamu na alkohol a tabákové výrobky. A) Má kladný vztah k sobě a vlastnímu zdraví. C) Uplatňuje kontrolu nad svými činy a vnímá se jako aktivní činitel v procesu řízení vlastního života.

Kompetence - C) Je schopno nepodléhat depresivní náladě a negativním myšlenkám. C) Dokáže používat konstruktivní postupy řešení problémů a sporů. A) Je schopno aktivně odpočívat. B) Dokáže preferovat skupinu vrstevníků, kteří neinklinují k užívání návykových látek. B) Je schopné vyhledávat takové formy zábavy a skupiny, které uspokojí potřebu

vzrušení a nových zážitků, ale neinklinují k užívání drog. C) Dokáže aplikovat na modelových situacích vztah mezi zvládáním stresu a prožívanou úzkostí a návykovými látkami. C) Zvládne se adaptovat na změny v prostředí a flexibilně řešit nové či obtížné situaci. C) Je schopno řídit svůj život a náročné situace vnímat jako výzvy.

Poruchy příjmu potravy

Znalosti - A) Ví, že poruchy příjmu potravy jsou duševní nemoci. A) Zná rozdíly mezi mentální anorexií a mentální bulimií. A) Má informace o symptomech ortorexie, kompulzivního přejídání a závislosti na jídle. C) Ví, že emocionální stav a aktuální nálada se odvíjí od množství a typu potravy. A) Zná doporučené denní dávky vitamínů a minerálních látek. A) Identifikuje přirozené zdroje základních živin – sacharidů, bílkovin, tuků. A) Ví, jak funguje trávicí soustava a proces metabolismu živin. A) Chápe negativní následky zvracení na fyziologické procesy trávicí soustavy. A) Ví, kolik kilogramů je optimální zhubnout za týden/měsíc/rok. A) Uvědomuje si zdravotní rizika hladovění. A) Zná negativní důsledky intenzivního cvičení. C) Ví, že hubnutí může být forma návykového chování. C) Chápe nereálnost reklam a časopisů prezentujících extrémně štíhlé modelky a modely. A,B) Zná zdravotní a sociální důsledky obezity. A)Ví, že užívání anabolických steroidů není efektivní a zná jejich škodlivý vliv na zdraví. C) Ví, na koho se ve škole obrátit v případě podezření na poruchu příjmu potravy či nadváhu. C)Má kontakty na školního psychologa, nutričního specialistu, metodika prevence. A) Zná výhody dobrého zdravotního stavu na tělesný výkon a psychickou činnost.

Dovednosti - A) Umí odlišit projevy mentální anorexie od mentální bulimie. A) Uplatňuje získané znalosti o poruchách příjmu potravy – umí poznat na druhém problémy s výživou a identifikovat poruchu příjmu potravy, odlišit somatické projevy při nedostatku živin a představit si, jak vypadá člověk trpící poruchou příjmu potravy. A) Umí si naplánovat jídelníček s ohledem na svůj zdravotní stav a energetický výdej. A) Dodržuje osvojené stravovací a pitné návyky. A) Umí identifikovat škodlivé dopady časté konzumace jídel z rychlého občerstvení. A) Umí odlišit zdravou potravinu od té, která pouze vypadá zdravě, ale není nutričně vyvážená. A) Uplatňuje své znalosti v přípravě a výběru jídel. A,B) Umí identifikovat rizika a zdravotní a sociální dopady poruchy příjmu potravy. C) Disponuje přehledem kontaktů a informací o možnostech pomoci s poruchou příjmu potravy

a je schopno se na dané osoby, instituce v případě potřeby obrátit. C) Umí odolat tlaku médií na přehnaně štíhlý vzhled. A) Uchovává si racionální přístup k hodnocení nových i současných poznatků o výživě. C) Uplatňuje své znalosti o vlivu reklamy – nepodléhá extrémním dietám a nevhodným výživovým směrům. C) Umí identifikovat redukční a léčebnou dietu od zdravého stravovacího modelu. C) Umí se obrátit na kompetentní osobu v případě problémů s poruchou příjmu potravy. A) Uplatňuje vytrvalost a sílu ve sportu. A) Má zdravý a vyrovnaný náhled na své stravování a celkový životní styl.

Kompetence - A) Je způsobilé identifikovat rozdíl mezi mentální anorexií a bulimií. A) Zvládne nebýt úzkostné, když sní občas nezdravé jídlo. A) Aplikuje znalosti a dovednosti směrem ke konzumaci vyvážených jídel. C) Je schopno nepodléhat rychlému střídání nutričních doporučení. A) Aplikuje znalosti o výživě do svých nutričních preferencí. A) Je způsobilé dodržovat základní nutriční doporučení. A) Zvládne se vyhnout jídlům z rychlého občerstvení. A) Je schopné si vybrat a vyžádat do svého jídelníčku široké spektrum pestrých a čerstvých potravin. A) dokáže méně solit a omezit cukr ve výživě. A) Je schopno odříct si sladkou a tučnou potravinu, pokud dodržuje dietní režim při redukci nadváhy. A) Má jasně profilované postoje, znalosti a hodnoty ve vztahu k fyzickému vzhledu a životních priorit. A) Dokáže ocenit jedinečnost tělesného vzhledu. C) Je schopno odhadnout reálné míry a vzhled modelů a modelek prezentovaných v médiích. B) Dokáže neposuzovat váhu svých kamarádek a nevytvářet na ně tlak (aby zhubly, nejedly..) C) Je způsobilé sledovat aktuální trendy ve výživě a kriticky je vyhodnotit. C) Má jasně profilované postoje, znalosti a dovednosti ve vztahu ke sportování. A) Je schopné věnovat dostatečný čas relaxaci a uvolnění svalů. A) Dokáže zaměřit pozornost na správné držení těla. A) Je schopné usilovat o soulad tělesného a duševního zdraví.

Týrání, zneužívání a zanedbávání dětí

Znalosti - D) Zná základní dokumenty o právech a svobodách dítěte. D) Orientuje se obecně v legislativě týkající se trestných činů. D) Chápe právní postihy, kterou jsou za týrání zvířat, lidí a sexuální zneužívání dětí. C) Ví, jaké jsou základní fyzické, psychické a citové potřeby dítěte a dospívajícího. A) Chápe, jak se projevuje syndrom týraného a zneužívaného dítěte. C) Zná způsoby jak pracovat se svými emocemi.

Dovednosti - D) Umí poznat znaky týrání, sexuálního zneužívání či zanedbávání povinné péče u sebe i druhého. D) Používá svých znalostí o trestní legislativě týkající se týrání a zneužívání dětí. D) Umí rozpoznat přiměřený a adekvátní tělesný trest. B) Uplatňuje strategie asertivního sebeprosazení ve skupině. B) Umí jednat rozhodně a nezávisle na druhých. C) Má přiměřené požadavky na sebe sama i své okolí. C) Umí ovládat své emoce.

Kompetence - D) Má osvojeny znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty v přístupu k utrpení a bolesti druhých – záměrně nepůsobí bolest sobě ani druhým lidem, nechová se destruktivně, nevyhledává slabá místa druhých a nezneužívá své místo ve skupině vrstevníků. C) Dokáže pracovat s prožíváním stresu, úzkosti a frustrace. B) Zvládne se ovládat v konfliktních situacích. C) Je schopno pracovat se svou agresivitou a impulzivitou.

Ročník 7., 8., 9.

Šikana a extrémní agrese

Znalosti - C) Zná zásady asertivního jednání. C) Ví, proč má význam hledat společná řešení konfliktů. B) Rozporná situace, které jej vyvedou z míry. B) Ví, jak se v nich orientovat a zachovat odstup. B,C) Zná možnosti, jak řešit mezilidské spory a konfliktní situace. C) Zná techniky, jak zvládnout svůj stres a impulzivní jednání. C) Ví, co mu pomáhá ve zvládání afektů a náhlých změn nálad. B,C) Ví, jak se může člověk chovat v krizových situacích. C) Ví, co má udělat, když ho napadne zkratkovité jednání. A) Zná základy první pomoci B) Ví, jak se psychicky bránit vůči nátlaku a manipulaci. A) Zná svoje vnitřní zdroje a limity. C) Ví, v čem mu může pomoci školní metodik prevence, výchovný poradce, jiný pracovník školy. Dovednosti - C) Uplatňuje alternativy a kompromisy v řešení konfliktů. C) Umí racionálně zhodnotit své kladné a záporné vlastnosti. C) Umí odhadnout, jak by se mohl/a chovat v krizových situacích. B) Je přirozené a sebevědomé. A) Má kladné sebepojetí. C) Používá způsoby, jak zmírnit projevy svého sobectví a egoismu. A) Umí pracovat s technikami ke zmírnění stresu a úzkosti. A) Realizuje jednoduché relaxační techniky. A) Používá metodu autogenního tréninku. B) Umí projevit svou individualitu a nezávislost nekonfrontačním způsobem. C) Uplatňuje strategie kontroly impulzivního jednání. A) Umí poskytnout první pomoc. B) Nemá tendenci manipulovat s druhými lidmi. C) Realizuje své jednání s přiměřenou sebejistotou. B) Nepoužívá ve svém chování devalvaci hodnoty a sebedůvěry druhých spolužáků. C) Umí vyhledat odbornou pomoc v případě problémů či ohrožení šikanou.

Kompetence - B) Je schopno uplatnit znalosti, schopnost asertivity a sociální dovednosti v jednání a mezilidských interakcích (dohodnout se na vzájemném kompromisu, hledat společná řešení, udržet si svou vlastní identitu v komunikaci se silnějším spolužákem, nechovat se destruktivně k sobě ani k ostatním). C) Dokáže se vyrovnat se svojí negativní náladou. C) Zvládá své afektivní stavy. A) Aplikuje relaxační techniky. A) Zvládne provádět autogenní trénink. B, C) Je schopné sociálně fungovat, i když má problémy s učením, rodiči nebo spolužáky. B) Aplikuje osvojené znalosti a komunikační dovednosti v chování k druhým lidem (dokáže obhájit vlastní názory a hodnoty, Zvládne uznat názor druhého a přitom si ponechat vlastní stanovisko, vyhýbání se konfrontačnímu stylu jednání). D) Zvládne dosahovat vytyčených cílů, aniž by muselo ubližovat druhým. C) Je způsobilé obrátit se na příslušnou osobu ve škole a požádat ji o pomoc se šikanou.

Rizikové sporty a doprava

Znalosti - D) Rozumí významu důležitých dopravních značek. A) Vnímá své zdraví jako hodnotu. D) Chápe význam prevence úrazů a zranění v kontextu vlastního života a osobních hodnot. D) Zná důsledky a trvalé následky úrazů ve sportu a v dopravě. A) Chápe rizika a zdravotní dopad vrcholového sportu. D) Zná svoje limity ve sportování. A) Ví, jaký sport je pro něj vhodný. D) Zná místa, kde se dá tento sport bezpečně provozovat. D) Ví, jak se má zachovat v nouzové a život ohrožující situaci. D) Ví, že je zakázáno jet na kole či motocyklu pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek. A) Má k dispozici kontakty na dětské lékaře a zdravotnická zařízení ve svém okolí.

Dovednosti - D) Organizuje své chování ve vztahu k dodržování dopravních předpisů. D) Umí poznat základní dopravní značky. D) Uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportu i v dopravě. A,D) Umí odhadnout své tělesné schopnosti a výkon ve sportu. A)Organizuje své sportovní aktivity a pravidelně je zařazuje do svého denního programu. A)Respektuje své tělesné limity a výkon ve sportu. D) Umí si vybrat vhodný sport a místa, kde je může bezpečně praktikovat. D) Používá své znalosti ve správném postupu při dopravní nehodě. A) Umí poskytnout první pomoc a vyhledat odbornou lékařskou pomoc v případě potřeby ošetření. D) Realizuje bezpečnou jízdu na kole a neřídí motorku pod vlivem alkoholu a návykových látek.

Kompetence - D) Je schopno aplikovat znalosti a dovednosti v oblasti bezpečného chování v silničním provozu. A) Má jasně profilované postoje a hodnoty ve vztahu k vlastnímu zdraví. D) Aplikuje osvojené znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke sportu (vyhýbá se rizikovým sportům, nosí přilbu a ochranné pomůcky, je dostatečně opatrné) A) Je způsobilé provozovat sport na sobě vyhovující individuální úrovni. D) Je schopno identifikovat potencionální nebezpečí a přizpůsobit své chování konkrétní krizové situaci. A) Je způsobilé poskytnout první pomoc či zprostředkovat kvalifikovanou zdravotní péči. D) Je schopno aplikovat znalosti a dovednosti v oblasti bezpečného chování v silničním provozu. A) Má jasně profilované postoje a hodnoty ve vztahu k vlastnímu zdraví. D) Aplikuje osvojené znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke sportu (vyhýbá se rizikovým sportům, nosí přilbu a ochranné pomůcky, je dostatečně opatrné) A) Je způsobilé provozovat sport na sobě vyhovující individuální úrovni. D) Je schopno identifikovat potencionální nebezpečí a přizpůsobit své chování konkrétní krizové situaci. A) Je způsobilé poskytnout první pomoc či zprostředkovat kvalifikovanou zdravotní péči.

Rasismus a xenofobie

Znalosti - B) Má dostatek informací o různých etnických skupinách žijících v české a evropské společnosti. B) Chápe v obecných souvislostech zdroje odlišnosti projevů, chování a jednání lidí z různých etnických skupin či minorit. D) Zná principy civilizované a demokratické společnosti. C) Zná Listinu základních práv a svobod a Úmluvu o právech dítěte. C) Rozumí významu globalizace v moderní společnosti. C) Chápe příčiny a důsledky diskriminace, xenofobie a rasismu. B) Rozumí významu integrace jedince z minoritní skupiny do majoritní populace. C) Ví, jak se bránit předsudkům a negativním stereotypům vůči příslušníkům etnických menšin.

Dovednosti - B) Umí racionálně zhodnotit a kriticky posoudit kladné a záporné vlastnosti příslušníků určité národnostní menšiny. A) Používá kritické myšlení. B) Umí si vytvořit objektivní názor a nezávislý postoj. B) Realizuje komunikaci se svými vrstevníky a mladými lidmi na bázi vzájemného porozumění, tolerance a otevřeného jednání. B) Umí vytvářet přátelské, rovnocenné a důvěrné vztahy. C) Respektuje fyzické a psychické odlišnosti lidí z jiných etnických skupin. B) Používá znalostí o zázemí a sociálních podmínkách příslušníků národnostních menšin a umí je pochopit a tolerovat. C) Umí vnímat sám sebe jako

Kompetence - B) Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti, postoje v chování k příslušníkům odlišných etnických skupin. C) Spolupracuje při řešení problémů s rasismem či xenofobií ve svém okolí. B) Je schopno reflektovat a respektovat zvyšující se sociokulturní rozmanitost v našem prostředí. B) Zvládne rozvíjet vztahy s druhými bez ohledu na jejich etnický, sociální či náboženský původ. B) Dokáže uplatnit cizí jazyk jako prostředek komunikace s příslušníky jiné etnické skupiny a jako nástroj celoživotního vzdělávání. C, B) Je schopno využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých.

Sekty a členství v nich

Znalosti - C) Má dostatečný přísun k novým informacím a objektivním informačním zdrojům. C) Chápe v obecné rovině význam dogmat a církevních pouček. B) Ví, jaké metody a strategie používají příslušníci sekt k získání nového člena. D) Zná rizika spojená se vstupem do některé sekty. D) Ví, že určité rituály a sexuální praktiky nejsou slučitelné s náboženským přesvědčením. B) Zná v obecné rovině projevy a změny chování, které mohou být spojeny se členstvím v sektě. C) Má k dispozici kontakt na odpovědnou osobu ze své školy, na kterou se může v případě ohrožení sektou obrátit.

Dovednosti - C) Umí pracovat s novými informacemi. C) Je flexibilní v myšlení. B) Umí si vytvořit vlastní názor. C) Má jasně formulované své životní cíle, priority, plány do budoucna. B) Má dostatečně rozvinuté zdravé sebevědomí. D) Používá adekvátní hodnocení závažnosti negativního činu a dopadů svého jednání. B) Umí se vyrovnat s pocitem prázdnoty a frustrace. C) Realizuje se ve školních a mimoškolních aktivitách a umí se obrátit na příslušnou osobu v případě potřeby pomoci.

Kompetence - C) Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a hodnoty ve vztahu k vlastní filozofii a osobním cílům. C) Je schopno přijmout svoje negativní vlastnosti a vyrovnat se s pocitem viny za drobné prohřešky B) Zvládne naplnit potřebu výlučnosti a nadřazenosti ve společensky přijatelných aktivitách. D) Je schopno žít podle svých přesvědčení a vyhnout se nebezpečnému chování druhých. B) Je způsobilé si vytvořit sociální zázemí a podpůrnou sociální síť. A, B) Dokáže pracovat s technikami relaxace a meditace tak, aby se vyrovnal s úzkostí a tendencí úniku z reality.

Rizikové sexuální chování

Znalosti - A) Má dostatek informací o antikoncepčních prostředcích. A) Ví, co je to bezpečný sex. A) Uvědomuje si rizika spojená s nákazou virem HIV a nemoci AIDS. A) Ví, jak se používá kondom. A) Rozumí významu prevence sexuálně přenosných chorob. A) Ví, jak se může ochránit před sex. Přenosnými nemocemi. A) Zná způsoby, kterými se přenáší virus HIV. A) Ví, jak se může nakazit. A) Identifikuje rozdíl mezi virem HIV a nemocí AIDS. A) Má k dispozici přehled faktů a mýtů o nemoci AIDS. A) Zná postupy, jak se léčí pohlavně přenosné nemoci. B) Chápe význam a výhody plánovaného rodičovství. B) Rozlišuje znaky a hodnoty trvalého partnerského vztahu. A) Ví, jak předcházet nechtěnému těhotenství. A) Zná rizika spojená s časným a dlouhodobým užíváním hormonální antikoncepce. A) Ví, jak probíhá porod dítěte. A) Zná možnosti alternativních způsobů porodu. A) Ví, kam se obrátit v případě podezření na nechtěné těhotenství. B) Uvědomuje si zodpovědnost za rozhodnutí mít dítě. A) Ví, co je orgasmus. A) Zná rozdíly mezi mužským a ženským orgasmem. A) Chápe, kdy a proč se dostaví erekce. A) Ví, že je v dospívání běžné mít neočekávanou erekci či noční poluce. A) Rozumí jednotlivým sexuálním poruchám a dysfunkcím. A) Ví, jak se projevují a jaké jsou mezi nimi rozdíly. A) Má ujasněny představy o zdravě fungující sexualitě. B) Ví, jaký je vztah mezi láskou a sexem. B) Chápe, jaký je rozdíl mezi láskou a sexuální přitažlivostí. B) Ví, že není nemocí nebo poruchou zamilovat se do příslušníka stejného pohlaví. B) Chápe, že homosexualita je přirozená a přijatelná alternativa sexuálního chování. B) Zná rozdíl mezi heterosexuální, homosexuální a bisexuální orientací. B) Ví, že i heterosexuálně orientovaní lidé mohou za určitých okolností mít homosexuální či bisexuální fantazie a projevy. C) Má k dispozici kontakty, kam se obrátit a kde hledat pomoc v případě nejasností se svou sexuální orientací.

Dovednosti - A)Rozumí srovnávání spolehlivosti a účinnosti jednotlivých antikoncepčních metod. A) Uplatňuje zodpovědné chování v oblasti sexuality. A) Umí odhadnout, který způsob antikoncepce bude pro něj do budoucna nejvhodnější. A) Používá své znalosti a umí poznat symptomy sexuálně přenosné nemoci. A) Má přirozený respekt a strach ze sexuálně přenosných nemocí. A) Umí poznat potencionálně sexuálně rizikového partnera. C) Má rozvinutou sebedůvěru. C) Umí si najít potřebné informace. B) Používá znalosti z rodinné výchovy a umí si představit, co obnáší rodičovské povinnosti. B) Uplatňuje projevy lásky a náklonnosti vůči druhé osobě. B) Umí si představit, jak funguje normální partnerský vztah.

B) Uplatňuje své kladné vlastnosti ve vztahu k druhému pohlaví. B) Umí prezentovat své názory, postoje a myšlenky před skupinou vrstevníků. D) Umí identifikovat projevy nebezpečného sexuálního chování. D) Používá strategie odmítnutí nedůvěryhodného člověka či nebezpečné sexuální aktivity. B) Umí dát najevo druhému člověku, co se mu na něm líbí. B) Uplatňuje možnosti jak potěšit a polichotit druhému člověku. B) Umí jednat asertivně. B) Uplatňuje kontrolu nad svým sexuálním chováním (nevytváří nátlak na své vrstevníky, nenutí je do sexuálně rizikových praktik a nepřesvědčuje k nechtěnému sexuálnímu styku. D) Používá strategie, jak předcházet znásilnění a sexuálně rizikovému chování. B) Nemá strach ani stud se přiznat k případné homosexuální orientaci. B) Má ujasněny postoje k homosexuálním lidem. B) Umí být tolerantní vůči sexuálním menšinám. B) Umí se chovat ohleduplně k druhým lidem. B) Respektuje autonomii a osobní práva druhých lidí. B) Uplatňuje dosažené znalosti o komunikaci a chování ve vztazích k druhému pohlaví. C) Umí požádat svého pedagoga o radu či pomoc s problémy týkající se sexuálního chování.

Kompetence - A) Má jasně profilované postoje, znalosti a dovednosti ve vztahu k sexuálnímu chování. B) Dokáže navazovat rovnocenné vztahy s jedinci opačného pohlaví. B) Je schopno přistupovat k lidem nakaženým AIDS s respektem a pochopením. A) Je způsobilé vyhnout se rizikovým sexuálním praktikám. A) Zvládne si uvědomit rizika spojená s náhodným sexem. A) Dokáže prožít úzkost nebo strach z pohlavních nemocí tak, ab se vyhnulo sexuálnímu rizikovému chování. A) Je způsobilé nají si relevantní a aktuální informace o AIDS. B) Má jasně profilované svoje postoje k sexualitě, lásce, partnerství a rodičovství. B) Je schopno prožít intimitu ve vztahu s druhým člověkem. B) Má ujasněné životní priority a postoje ve vztahu k plánovanému těhotenství a rodičovskému chování. B) Je schopno si stanovit cíle, které budou slučitelné s profesní i rodičovskou rolí. C) Dokáže projevit dostatečnou sebeúctu a úctu k životu. B) Zvládne diskutovat o kontroverzních otázkách týkajících se sexuality. B) Je schopno se chovat zodpovědně a čestně k osobám opačného pohlaví. C) Má ujasněny své postoje ve vztahu k promiskuitě a prostituci. B) Zvládne se chovat citlivě a pozorně k příslušníkům opačného pohlaví. C) Má vytvořeny etické normy, hodnoty a postoje, o které se může opřít při důležitých rozhodováních v osobním životě. B) Aplikuje osvojené hodnoty, postoje, znalosti a dovednosti v přístupu k homosexuálně orientovaným lidem. B) Dokáže naslouchat druhým. B) Je schopno empatie. B) Je způsobilé jednat důstojně s lidmi odlišné sexuální orientace. D) Zvládne odmítnout rizikovou sexuální aktivitu a nechtěný styk. D) Dokáže aplikovat osvojené

strategie v prevenci znásilnění v konkrétních situacích. C,D) Je způsobilé vyhledat pomoc lékaře v případě zdravotních potíží.

Návykové látky

Znalosti - A) Zná chemické, biologické, zdravotní a sociální účinky drog. B) Zná základní motivy, proč lidé experimentují s drogami. A) Identifikuje specifické účinky návykových látek na mozek a psychické procesy a stavy. A) Rozpozná krátkodobé a dlouhodobé účinky drog na tělesné a kognitivní funkce. D) Má znalosti o školních předpisech týkajících se užívání drog. D)Chápe právní důsledky užívání, uchovávání a distribuce drog. D) Orientuje se v základní trestní problematice drog. A) Zná pozitivní vliv relaxace, duševní hygieny a aktivního odpočinku na zdraví. A) Rozumí zásadám zdravého životního stylu a ví, co obnáší jeho realizace. C) Rozumí pojmu vnitřní zdroje.

Dovednosti - A,B) Umí identifikovat hlavní zdravotní a společenské dopady užívání drog. B) Realizuje se v diskuzích o rizicích návykových látek. C) Zachovává si negativní postoje k užívání drog. A) Umí vysvětlit své postoje a chování z pohledu zachování a podpory zdraví. D) Má osvojené základní znalosti o užívání drog ve škole. D) Umí se orientovat v základní právní legislativě týkající se užívání, držení a distribuce drog. C) Vykazuje schopnost formulovat své cíle, hodnoty a distribuce drog. C) Vykazuje schopnost formulovat své cíle, hodnoty a životní priority neztotožnitelné s užíváním drog. C) Orientuje se při řešení konfliktu spíše na problém a jeho řešení než na vlastní osobu a emoce. C) Umí pracovat s nudou.

Kompetence - A) Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti, postoje a hodnoty ve vztahu k abstinenci. B) Je schopno odolat tlaku vrstevnické skupiny a udržovat přátelské vztahy navzdory určitým rozdílům. A) Dokáže aplikovat osvojené znalosti a dovednosti vzhledem k prevenci a podpoře zdraví. D) Je schopné používat své znalosti ve vztahu k dodržování školních a společenských pravidel. C) Zvládne upřednostnit racionální řešení problémů před impulzivním jednáním. C)Je způsobilé komunikovat se specializovanými službami (linka důvěry, krizové centrum, kontaktní centrum). C) Dokáže se vyrovnat s vlastním pocitem selhání a neúspěchem. C) Je schopno vyjádřit své pocity různými způsoby (tanec, hudby, dramatizace, kresba, poezie, próza). C) Je způsobilé si stanovit reálné cíle, které vylučují užívání drog.

Poruchy příjmu potravy

Znalosti - A) Zná zásady správné životosprávy, psychohygieny a zdravého životního stylu. A) Chápe hodnotu vlastního zdraví a tělesné pohody. C) Je si vědomo svých předností a nedostatků týkajících se vzhledu. B) Ví, jak identifikovat poruchu příjmu potravy – u sebe i druhého člověka. A) Zná doporučený poměr mezi energetickým příjmem a výdejem na den. A) Chápe doporučený poměr esenciálních živin v potravě. A) Zná výživovou pyramidu. A) Chápe nevýhody instantních a chemicky upravených potravin. A) Zná škodlivé dopady časté konzumace jídla z rychlého občerstvení. A) Rozumí významu zdravé výživy v prevenci obezity, nemocí zažívacího traktu a nádorových onemocnění. A) Zná negativní důsledky poruch příjmu potravy na možnost těhotenství a celkový zdravotní stav. A) Zná možnosti, jak zdravě zhubnout. A) Uvědomuje si nebezpečí rychlého zhubnutí a působení jo-jo efektu. A,C) Chápe, že tělesný vzhled není ukazatelem hodnoty člověka. C) Rozumí reklamním spotům prezentujícím nezdravé potraviny a léky na hubnutí.

Dovednosti - A) Umí identifikovat nadváhu, obezitu, normální hmotnost, podvýživu. A) Uplatňuje poznatky o významu zdraví v kontextu duševní pohody a životního stylu. C) Umí ocenit své přednosti týkající se fyzického vzhledu. C) Používá techniku semonitoringu a umí u sebe poznat, že má problémy se stravováním. A) Uplatňuje získané poznatky o výživě k sestavení zdravého jídelníčku. A) Umí se orientovat v základních výživových doporučeních. A) Organizuje své chování podle předem stanovených, reálných cílů vzhledem ke zdravému stravování. A) Umí si vytvořit vlastní jídelníček na základě svých tělesných potřeb. A) Realizuje své potřeby s ohledem na význam zdraví. A) Umí identifikovat rizika a dopady poruchy příjmu potravy na zdraví. A) Používá své znalosti o rizicích a možnostech hubnutí – umí si vybrat bezpečný způsob redukce nadváhy. A) Pravidelně posiluje svalstvo a udržuje si tělesnBou kondici. A) Realizuje nácvik posilovacích a uvolňovacích cviků. A) Umí koordinovat dech při tělesném cvičení. C) Používá svých znalostí o masmediální komunikaci – umí identifikovat věrohodnost a validitu informací.

Kompetence - A) Aplikuje své znalosti, postoje a dovednosti v přístupu k tělesnému i duševnímu zdraví. A) Je schopno se vyrovnat se svými tělesnými nedostatky. C) Dokáže se ocenit za dosažený úspěch. C) Vykazuje známky kladného sebehodnocení. C) Je schopné si uvědomovat pocit vlastní hodnoty. A Má jasně profilované postoje, znalosti a hodnoty

směrem ke kvalitnější výživě. A) Dokáže odhadnout orientační kalorickou hodnotu potravin. A) Aplikuje získané znalosti a dovednosti do svého denního režimu a zvládá vyvážit podíl tělesné a duševní aktivity, práce a zábavy, trávení aktivního volného času a odpočinku. A) Je schopno se zaměřit na rovnoměrné zvyšování fyzické i psychické síly. B) Má jasně profilované postoje, znalosti a dovednosti ve vztahu ke skupině vrstevníků a jejich hodnocení. (nedá na nátlak kamarádů ohledně svého vzhledu) A) Je způsobilé rozlišit odborná a vědecká výživová doporučení od laických a neprofesionálních rad. B) Je schopné nepodléhat tlaku médií a vrstevnické skupiny. A) Dokáže se vyhýbat nutričně nevyváženým dietám. C) Je schopno odolávat a nepodléhat módním trendům ve výživě.

Týrání, zneužívání a zanedbávání dětí

Znalosti - C) Rozumí tomu, jakou péči mohou rodiče vzhledem ke svým finančním a časovým možnostem poskytnout. D) Zná znaky rodičovského týrání, zanedbávání nebo sexuálního zneužívání u sebe i ostatních dětí. A) Chápe, jak funguje a projevuje se zdravá sexualita. A) Má přehled o jednotlivých sexuálních poruchách a dysfunkcích. D) Ví, že je nutné ohlásit ve škole nebo na policii projevy týrání, sexuálního zneužívání u sebe i druhého člověka. D) Zná strategie a techniky, jak se bránit vyhrožování, citového vydírání, zesměšňování, nátlaku a snaze o manipulaci. D) Ví, jak předcházet znásilnění. B) Zná zásady asertivity. D) Ví, že má nárok požádat OSPOD o pomoc při ochraně svých práv. C) Má k dispozici kontakty na pověřené osoby ve škole, kterým se může svěřit s problémy v oblasti týrání, zanedbávání či zneužívání. D) Ví, kam má nahlásit zjištěné týrání a sexuální zneužívání.

Dovednosti - D) Umí identifikovat hranice bezpečného vztahu rodič-dítě. D) Uplatňuje strategie odmítnutí na neslušné návrhy, nepřiměřené nebo sexuální požadavky, které překračují jeho intimní hranice. C) Umí odlišit konstruktivní kritiku od neoprávněných a rozporuplných požadavků. B) Uplatňuje vlastní sexuální identitu ve vztazích k opačnému pohlaví. D) Nebojí se přiznat, že se stalo obětí týrání či sexuálnímu zneužívání. D) Používá znalosti o syndromu CAN – umí upozornit učitele na jeho projevy či podezření u sebe i druhých. B) Uplatňuje naslouchání a empatii, ve vztahu k druhým. C) Umí se orientovat ve svých pocitech a duševních stavech. D) Realizuje se v komunikaci s institucemi v případě potíží či podezření na týrání, zanedbávání či sexuální zneužívání dětí. D) Umí se obrátit na příslušné orgány OSPOD a požádat o pomoc v oblasti dodržování práv dítěte.

Kompetence - D) Zvládne identifikovat hranice vztahu se svými rodiči. B) Dokáže jednat citlivě a důstojně s druhými lidmi. B) Má osvojeny základní hodnoty – pocity jistoty a bezpečí a umí je uplatnit v mezilidských vztazích. B) Je schopno použít svých znalostí, komunikačních dovedností a asertivních schopností v konkrétních situacích (konflikty, konfrontace, kritika) D) Je schopno aplikovat získané znalosti, asertivní schopnosti a dovednosti v komunikaci s potencionálním agresorem. B) Je způsobilé jednat rovnocenně s druhými lidmi – neužívá psychické manipulace, nátlak, vydírání, zastrašování působící stres a úzkost dotyčné osobě. C) Je schopno v modelových situacích empaticky přistupovat k člověku, který se stal obětí syndromu CAN. D) V modelových situacích je schopno spolupracovat s orgány policie, sociálně právní ochrany a dalšími institucemi při řešení týrání či sexuálního zneužívání sebe nebo jiných dětí.

Rasismus a xenofobie

Znalosti - B) Má základní informace o národnostních menšinách, které žijí na našem území. B) Ví, že každý člověk má stejná práva bez ohledu na své názorové, náboženské či politické přesvědčení. C) Rozlišuje různé způsoby života, odlišné názory, myšlení a vnímání světa. B) Rozumí tomu, že všechny etnické skupiny si jsou rovnocenné a žádná rasa není nadřazená nad jinou. B) Identifikuje společné a rozdílné rysy svojí kultury s kulturou určité národnostní menšiny. C) Chápe odlišnosti a specifika dané etnické skupiny jako obohacující a přínosné pro naše kulturní prostředí – nikoli jako zdroj konfliktů. B) Rozpozná projevy rasismu a xenofobie ve svém okolí.

Dovednosti - B) Uplatňuje osvojené znalosti a postoje ve vztahu k příslušníkům jiné etnické skupiny či národnostní menšiny a vnímá je jako plnoprávné a rovnocenné spoluobčany. B) Umí ocenit individualitu své osobnosti i svého spolužáka. B) Umí vytvářet rovnocenné a přátelské vztahy. C) Uplatňuje snahu porozumět kulturním, sociálním a individuálním odlišnostem dětí z jiné etnické skupiny. C) Respektuje názory, práva a potřeby druhých lidí. B) Umí projevit svůj názor. B) Používá v komunikaci dostatek prostoru tak, aby mohl druhý člověk otevřeně vyjádřit své emoce, názory a postoje. B) Umí přijmout druhého člověka jako osobnost se stejnými právy. B) Je schopen realizovat modelově různou formu pomoci svému spolužákovi, který má problémy kvůli své etnické či náboženské příslušnosti.

Kompetence - B) Má jasně profilované postoje tolerance a respektu k odlišným etnickým skupinám. B) Je způsobilé aplikovat své znalosti a dovednosti v chování k příslušníkům jiné etnické skupiny či národnostní menšiny. B) Aplikuje komunikační dovednosti ve vztazích s dětmi z odlišné etnické skupiny (pomůže spolužákovi, který má problém s dorozumíváním, používá různé druhy verbální i neverbální komunikace). C) Spolupracuje s ostatními dětmi při plnění společných úkolů. C) Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a postoje v chování k tělesně slabšímu, handicapovanému či jinak sociálně znevýhodněnému spolužákovi. B) Je schopno se inspirovat odlišnostmi druhých lidí a aplikovat je do svého života.

Sekty a členství v nich

Znalosti - C) Chápe, že existují různé přístupy k náboženství a víře a rozumí obsahu pojmů víra a náboženství. C) Má přehled o hlavních náboženských směrech. B) Ví, jaký je rozdíl mezi - náboženstvím a sektou. D) Zná základní znaky a rizika, kterými se sekta vyznačuje.

Dovednosti - C) Má kritické myšlení. C) Je přirozeně zvídavé. B) Umí si najít svůj způsob sebevyjádření. C) Umí aktivně projevit vlastní iniciativu. B) Realizuje přiměřený kontakt se svými vrstevníky.

Kompetence - C) Zvládne uznat a ocenit skutečnou autoritu. C) Je schopno se vrovnat s pocitem viny. B) Dokáže projevit svůj nesouhlas s názorem referenční skupiny. B) Má jasně profilované postoje, hodnoty, znalosti a dovednosti ve vztahu k vrstevnické skupině (cení si své hodnoty, nepodléhá skupinovým tlakům).

Návykové látky

Znalost - D) Zná zákony omezující kouření, užívání alkoholu a nelegálních drog. A) Ví o hlavních negativních (zdravotní a společenských) důsledcích užívání drog. B) Ví, co má udělat, když se dozví, že jeho kamarád užívá drogy. D) Zná strategie, jak odmítnout, když mu někdo nabídne drogu (kamarád, spolužák, rodič, cizí osoba). C) Ví na koho se ve škole obrátit v případě problémů s užíváním návykových látek. C) Má přehled o organizacích poskytujících pomoc mimo školu, včetně kontaktů a telefonních čísel. A) Rozumí konceptu problémů se stravováním. A) Ví, že není správné nejíst, když má hlad. A) Zná hlavní zdravotní rizika provázející hladovění. A) Chápe význam pravidelnosti příjmu potravy. A) Má představu o tom, jak vypadá zdravé jídlo. A) Ví, že některá jídla je vhodné jíst častěji a jiná méně. A) Ví,

že je rozdíl mezi tím, když hubne dospělý člověk a tím, když hubne dítě ve vývinu. A) Zná výhody pravidelného sportování. A) Ví, jak má provádět jednoduché cviky na protažení a posílení těla.

Dovednosti - A) Je schopen korigovat své chování na základě pochopení důsledků a zdravotních rizik návykových látek. C) Má vnitřní morální přesvědčení, že nechce užívat drogy. B) Umí nasměrovat kamaráda, který se dostane do problémů s užíváním drog. D) Umí odmítnou drogu od blízké i cizí osoby. C) Realizuje se ve hledání pomoci v případě užívání drog. C) Umí sám vyhledat pomoc v případě problémů s užíváním návykových látek. C) Uplatňuje své komunikační dovednosti ve spolupráci se službami poskytujícími poradenskou činnost. A) Umí si připravit jednoduchou zdravou svačinu. A) Organizuje si pravidelný denní režim a životosprávu. A) Snaží se jíst v klidu. A) Důkladně žvýká. B) Umí požádat rodiče o zvýšení příjmu ovoce a zeleniny. A) Uplatňuje své znalosti o zdravé výživě ve výběru a konzumaci potravin. A) Umí ocenit význam zdraví a dobrého tělesného stavu. A) Umí si najít oblíbený sport. A) Pravidelně se věnuje vybrané tělesné aktivitě. A) Umí provádět rovnovážná cvičení. A) Realizuje se v zájmové sportovní činnosti.

Kompetence - A,D) Je způsobilé aplikovat osvojené znalosti a dovednosti v přístupu k návykovým látkám (zná jejich rizika, dokáže odhadnout škodlivé zdravotní a sociální následky) B) Zvládne aplikovat strategie odmítnutí drogy nabízené od blízké i neznámé osoby. C) Je schopno požádat o pomoc v případě užívání drog a přijít za školním metodikem prevence. C) Spolupracuje při řešení problémů svého kamaráda, sourozence, rodiče, který má problémy se závislostí. C) Zvládne komunikovat s pedagogy či policií při vyšetřování užívání drog ve škole.

Poruchy příjmu potravy

Znalosti - A) Rozumí konceptu problémů se stravováním. A) Ví, že není správné nejíst, když má hlad. A) Zná hlavní zdravotní rizika provázející hladovění. A) Chápe význam pravidelnosti příjmu potravy. A) Má představu o tom, jak vypadá zdravé jídlo. A) Ví, že některá jídla je vhodné jíst častěji a jiná méně. A) Ví, že je rozdíl mezi tím, když hubne dospělý člověk a tím, když hubne dítě ve vývinu. A) Zná výhody pravidelného sportování. A) Ví, jak má provádět jednoduché cviky na protažení a posílení těla.

Dovednosti - A) Umí si připravit jednoduchou zdravou svačinu. A) Organizuje si pravidelný denní režim a životosprávu. A) Snaží se jíst v klidu. A) Důkladně žvýká. B) Umí požádat rodiče

o zvýšení příjmu ovoce a zeleniny. A) Uplatňuje své znalosti o zdravé výživě ve výběru a konzumaci potravin. A) Umí ocenit význam zdraví a dobrého tělesného stavu. A) Umí si najít oblíbený sport. A) Pravidelně se věnuje vybrané tělesné aktivitě. A) Umí provádět rovnovážná cvičení. A) Realizuje se v zájmové sportovní činnosti.

Kompetence - A) Je schopno jíst pravidelně a v klidu. A) Aplikuje osvojené znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke konzumaci dostatečného množství ovoce a zeleniny a příjmu tekutin. A) Zvládne preferovat a vybrat si čerstvou a vyváženou stravu. A) Dokáže mít kladný postoj ke svému zdraví a tělesnému vzhledu. A) Je schopno vnímat a ocenit hodnotu fyzického a psychického zdraví. A) Aplikuje získané znalosti, dovednosti a postoje ve vztahu ke sportu. A) Zvládne jednoduchou rozcvičku a protahovací pohyby. A) Je schopné pravidelně cvičit a mít dostatek pohybu na čerstvém vzduchu.

Týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte

Znalosti - C) Rozumí tomu, jakou péči mohou rodiče vzhledem ke svým finančním a časovým možnostem poskytnout. D) Zná znaky rodičovského týrání, zanedbávání nebo sexuálního zneužívání u sebe i ostatních dětí. A) Chápe, jak funguje a projevuje se zdravá sexualita. A) Má přehled o jednotlivých sexuálních poruchách a dysfunkcích. D) Ví, že je nutné ohlásit ve škole nebo na policii projevy týrání, sexuálního zneužívání u sebe i druhého člověka. D) Zná strategie a techniky, jak se bránit vyhrožování, citového vydírání, zesměšňování, nátlaku a snaze o manipulaci. D) Ví, jak předcházet znásilnění. B) Zná zásady asertivity. D) Ví, že má nárok požádat OSPOD o pomoc při ochraně svých práv. C) Má k dispozici kontakty na pověřené osoby ve škole, kterým se může svěřit s problémy v oblasti týrání, zanedbávání či zneužívání. D) Ví, kam má nahlásit zjištěné týrání a sexuální zneužívání.

Dovednosti - D) Umí identifikovat hranice bezpečného vztahu rodič-dítě. D) Uplatňuje strategie odmítnutí na neslušné návrhy, nepřiměřené nebo sexuální požadavky, které překračují jeho intimní hranice. C) Umí odlišit konstruktivní kritiku od neoprávněných a rozporuplných požadavků. B) Uplatňuje vlastní sexuální identitu ve vztazích k opačnému pohlaví. D) Nebojí se přiznat, že se stalo obětí týrání či sexuálnímu zneužívání. D) Používá znalosti o syndromu CAN – umí upozornit učitele na jeho projevy či podezření u sebe i druhých. B) Uplatňuje naslouchání a empatii, ve vztahu k druhým. C) Umí se orientovat

ve svých pocitech a duševních stavech. D) Realizuje se v komunikaci s institucemi v případě potíží či podezření na týrání, zanedbávání či sexuální zneužívání dětí. D) Umí se obrátit na D) Umí se obrátit na příslušné orgány OSPOD a požádat o pomoc v oblasti dodržování práv dítěte.

Kompetence - D) Zvládne identifikovat hranice vztahu se svými rodiči. B) Dokáže jednat citlivě a důstojně s druhými lidmi. B) Má osvojeny základní hodnoty – pocity jistoty a bezpečí a umí je uplatnit v mezilidských vztazích. B) Je schopno použít svých znalostí, komunikačních dovedností a asertivních schopností v konkrétních situacích (konflikty, konfrontace, kritika) D) Je schopno aplikovat získané znalosti, asertivní schopnosti a dovednosti v komunikaci s potencionálním agresorem. B) Je způsobilé jednat rovnocenně s druhými lidmi – neužívá psychické manipulace, nátlak, vydírání, zastrašování působící stres a úzkost dotyčné osobě. C) Je schopno v modelových situacích empaticky přistupovat k člověku, který se stal obětí syndromu CAN. D) V modelových situacích je schopno spolupracovat s orgány policie, sociálně právní ochrany a dalšími institucemi při řešení týrání či sexuálního zneužívání sebe nebo jiných dětí.

Záškoláctví

Problematiku záškoláctví škola řešila jen v několika případech. U některých žáků se řešila podezřelá absence. Je potřeba nadále věnovat pozornost zásadám omlouvání žáků a evidenci nepřítomnosti ve škole dle školního řádu. Opakovaně s touto problematikou seznamovat i rodiče žáků. Podrobný popis viz Školní řád. Prevence záškoláctví předcházet podporou pozitivního klimatu ve třídě, ve škole, upevňovat spolupráci a komunikaci s rodiči, spolupracovat s dalšími subjekty v případě podezření na záškoláctví OSPOD, zdravotníci..).

Šikanování

Problematiku šikanování škola neřešila. Pouze v několika případech měla podezření na počáteční projevy toto rizikového chování, Nutné věnovat zvýšenou pozornost některým prvkům hrubého a nevhodného chování mezi spolužáky, které by mohly vykazovat znaky pozdějšího šikanování s negativními důsledky. Všichni pracovníci musí sledovat tento jev. V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle Programu

proti šikaně (Co dělat, když..), který je k dispozici na ZŠ T: G. Masaryka u školního metodika prevence. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole. Zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Primární prevence rizikového chování ve škole a Preventivního programu. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016). Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních, Č.j.: MSMT- 52117/2017-1. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních obsahuje metodický pokyn 2016 k řešení šikany, kde jsou v příloze 3 popsány přímé a nepřímé varovné signály šikanování. (http://www.prevence-info.cz/p-prevence/rizikove-chovani-versus-socialne-patologicke-jevy).

4 Soubor aktivit pro jednotlivé cílové skupiny

4.1 Peer program

Účel programu

- Program zaměřený na včasnou intervenci v oblasti specifické primární prevence.
- PEER program pomáhá žákům zkvalitnit komunikaci mezi vrstevníky, nenásilně zvládat konflikty, odmítat návykové látky, zvyšovat zdravé sebevědomí, zvládat úzkosti a stres, znát nebezpečí v různých prostředích, vědět, že existují instituce, které pomáhají v nesnázích – linky důvěry, číslo na policii, záchranku, hasiče …, znát nebezpečí při setkání s cizími lidmi, lidmi pod vlivem alkoholu, vědět, že je třeba svěřit se dospělým při vyhrožování či násilí, čelit sociálnímu tlaku, možnosti preventivního působení na žáky mladšího školního věku, prevence duševního zdraví – emocionální, psychická a sociální pohoda.

Cíl programu

- Naučit děti chránit si své bezpečí, nebýt lhostejní, zlepšit komunikaci mezi vrstevníky a staršími spolužáky, předávat si zkušenosti, permanentní budování kamarádských

vztahů a bezpečných vztahů ve třídě, všímat si lidí a věcí kolem sebe, rozpoznat pozitivní a negativní věci, umět požádat o radu, o pomoc.

- **Tématické zaměření programu**

  Program zaměřený na včasnou intervenci v oblasti specifické primární prevence, vrstevnické skupiny podporují zdravé normy a způsoby chování, odmítají škodlivé látky, čímž vytvářejí pozitivní vzor pro ostatní a ovlivňují tak rizikové chování. Celý program je zaměřen na žáky 1. stupně od 2. – 5. třídy. Aktivní zapojení předem připravených vrstevníků. Jsou to žáci 2. stupně, kteří se pravidelně scházejí 1x týdně. PEER program má 15 stávajících členů. Ti pracují ve skupinách a během roku navštíví žáky, 2. – 5. tříd naší školy s dvouhodinovými bloky – moduly, které jsou zaměřeny na prevenci rizikového chování. Každá skupinka má svůj problémový okruh. Na škole jsou také zřízeny schránky důvěry, nástěnky s nejrůznějšími informacemi z oblasti primární prevence.

Do všech modulů zařazovat otázky do diskuse – z čeho mám teď největší obavy, na koho se mohu obrátit v případě potřeby, cítí se někdo ve třídě podobně jako já, co by nám pomohlo k tomu, abychom se ve třídě začali rychleji cítit dobře a spokojeně.

Prostor pro sdílení pocitů, zážitků a prožitků – nastolit takovou atmosféru, kdy se žáci ve třídě budou cítit dostatečně bezpečně, směřovat k tomu, co je pojí (pocity, myšlenky, přání, pracovat s emocemi).

Dostatečný prostor pro dotazy

Evaluace, zpětná vazba Peer programu

Otevřené rozhovory se členy PEER aktivistů, názory dětí využity při kreslení a psaní, vyrábění ,zhodnocení profilu každé třídy, žáci 1. stupně získají návody, jak správně řešit vzniklé situace mezi vrstevníky, venku, doma, rozpoznat včas, kdy požádat o radu a kdy o pomoc, umět použít důležitá telefonní čísla, umět prezentovat vlastní názor (stanovisko). Stát se pomocníky nebo třeba i vzory svým mladším kamarádům. Vyrůstat s pocitem bezpečí.

Výstupy – anketní lístky, erb třídy, obrázky, ruce, trička, ježci, koláče, květiny, pracovní listy, smajlíky, kartičky s rizikovými místy, kreslené postavy.

4.2. Vlastní práce s žáky – aktivita školy

Školní akce:

- Projektové dny Den Země, Den Evropy, Mimořádné události – červen 2026, sebeobrany, Čisté zoubky, Inženýr junior, sebeobrana pro 5. a 9. ročník

- Návštěvy divadelních a filmových představení, besedy v Městské knihovně, výchovné koncerty.
- Vánoční besídka, vánoční zpívání v kostele, velikonoční jarmark, masopust, Halloween, Pálení čarodějnic, Noc ve škole.
- Účast v různých soutěžích a olympiádách, projektech, školní výlety, exkurze, školy v přírodě, výchovně vzdělávací pobyt, škola v přírodě,
- PEER program – aktivisté tohoto programu budou primárně působit na své spolužáky. Prezentují 2x45 minut své připravené moduly. Každá třída má svůj problémový okruh (pro žáky 1. stupně, 2. – 5. tř. viz Peer program).

Volnočasové aktivity

Prostřednictvím třídních schůzek pro rodiče jsou žákům 1. a 2. stupně nabízeny různé zájmové kroužky při škole. Den, čas a vedoucí jsou uvedeny na stránkách školy.

- Peer aktivisté 2. – 5. ročník
- Míčové hry – 5. – 9. ročník
- Florbal- 1. – 6. ročník
- Kopaná – 1. – 5. ročník
- Anglický jazyk – 1. a 2. ročník
- Výtvarný kroužek – 1. stupeň
- Deskové a karetní hry – 4. ročník
- Robotika I. – 8. – 9. ročník
- Robotika II. – 5. – 6. ročník
- Anorganická a organická chemie – 8. – 9. ročník
- Výtvarný kroužek – 1. – 5. ročník
- Příprava na přijímací zkoušky z Čj, M – 9. ročník

- Vaření – 4. – 7. ročník
- Počítače – 4. – 7. ročník
- Badminton – 4. – 7. ročník

Práce s dalšími cílovými skupinami:

- Pedagogičtí pracovníci školy– konzultace a metodické vedení třídních učitelů v rámci třídnických hodin – komunitní kruhy – 2. stupeň, ranní kruhy – 1. stupeň, intervenční aktivity ŠMP, metodická podpora při setkání učitele s rodiči, zprostředkování informací , zkušeností a kontaktů v rámci prevence rizikového chování, modelové situace pro zvládání náročného chování, doporučené materiály.
- Konzultace s asistenty pedagoga – podpora v oblasti vztahů ve třídě, zvládání náročného při preventivních aktivitách, osobní podpora a psychohygiena, zprostředkování informací a kontaktů v rámci prevence rizikového chování, poskytovat praktické rady při práci se žáky.
- Komunikace se zákonnými zástupci – pravidelně v rámci třídních schůzek, sdělovány informace na webu školy. Nastavení spolupráce mezi školou a rodiči, individuální pohovory, pravidelné konzultace a podpora rodičům nově příchozích žáků, žáků s odlišným mateřským jazykem. Úzká spolupráce se zákonnými zástupci při výskytu rizikového chování u dítěte. Pravidelná konzultace s vyučujícími odborných předmětů.

4.3 **Plán akci na školní rok 2026/ 2027**

Veškeré preventivní aktivity přizpůsobit aktuálním informacím v průběhu školního roku, pokynům vyhlášených MŠMT. Termíny a naplánované aktivity a akce budou aktuálně upravovány.

1. čtvrtletí

- Vytvoření v součinnosti s pedagogickým sborem Preventivní program (Minimální preventivní program) – 1. 9. 2025.
- Tvorba pravidel třídy a sankce za jejich nedodržování- žáci společně vytvoří s třídními učiteli, umístí si je ve třídě (září) – nastolit takovou atmosféru, aby se žáci cítili bezpečně. Výběr zástupců tříd do žákovského parlamentu - 2. – 3. 9. 2025.

- Výběr nových členů pro Peer program (vyškolení těchto členů – příprava Peer aktivistů pro práci se žáky 1. stupně 2. – 5. tříd - (září).
- Konference Odborný sraz školních metodiků prevence - Praha, 12. 11. 2026
- Měření třídního a školního klimatu použitím sociometrických dotazníků. Sledované oblasti – zábava, respekt, kamarádství, spolupráce, bezpečí, důvěra, pohoda. Klima třídy – sociometrie – portál Proškoly.cz. – dle potřeby (říjen, listopad).
- Podpora ostatním – ŠMP – Mgr. R. Jarošová – koordinace při vedení třídnických hodin, komunitní kruhy, naladění se na třídní kolektiv a školní režim, v oblasti duševního zdraví.
- Konzultace s rodiči, žáky, učiteli, AP - dle potřeby.
- Dotazníkové šetření technikou Guess Who (autor PhDr. M. Kolář, 2007) Hádej kdo, …? zaměřenou na šikanu – dle potřeby.
- Chování cyklistů v silniční (upravit aktuálně podle počasí – teoretická a praktická část). – DDM – Sokolov – 1. a 2. st. – DDM Sokolov. 12., 13. 11. 2026
- Šikana, kyberšikana – ve spolupráci s PČR , 5. ročník - co je to, jak jí poznat a jak se jí bránit – (Listopad) – mjr. Mgr. Jaromír Ungr, PČR.
- „Blázníš? NO A! – workshop – projektový den, posilování životních kompetencí a ochrany duševního zdraví. – 9. Ročník – (listopad)- 26. 11. 2026

2. <u>čtvrtletí</u>

- Přechod žáků 6. ročníků na druhý stupeň – spolupráce ŠMP s výchovným poradcem F. Křivánkem, Mgr. B. Bůžkovou, třídními učiteli, asistenty pedagoga – individuální pomoc žákům při zvládání přechodu.
- Měření třídního a školního klimatu použitím sociometrických dotazníků. Sledované oblasti – zábava, respekt, kamarádství, spolupráce, bezpečí, důvěra, pohoda. Klima třídy – sociometrie – portál Proškoly.cz. – dle potřeby.
- Podpora ostatním – ŠMP – Mgr. R. Jarošová – koordinace při vedení třídnických hodin, komunitní kruhy, zjišťování přání žáků týkající se sociálního klimatu třídy, porovnávání rozdílů v přání učitelů a žáků i ve vnímání aktuálního stavu pedagogy a žáky. Citlivě a promyšleně rozhodnout o oblastech, v nichž je třeba klima třídy změnit a vytipovat oblasti, které je žádoucí posilovat, emoční zázemí, metodická podpora při setkání učitele a rodiče.
- Halloween – 5. 11. 2026. Pomoc peer aktivistu žákovskému parlamentu při realizaci.

- Šikana, kyberšikana – ve spolupráci s PČR prap. J. Mertlovou – územní koordinátorka prevence, prap. Adamem Jelínkem – preventivní činnost Sokolovska.- 4. ročník (Lidstopad).
- Prevence závislosti – „Tvoje cesta nanečisto“, „Jak je nebezpečná závislost“ – modelové situace, ve spolupráci s PČR nprap. Mgr. V. Hnátkovou – 9. ročníky, leden 2027
- Peer program – modul pro 3. ročník – „Čeho bych se měl vyvarovat“ – leden, ve spolupráci s peer aktivisty.
- Dopravní výchova – 5. ročníky (listopad) – DDD Sokolov, rizika v dopravě – 12., 13. 11. 2026
- Sebeobrana – jak se ubránit – Petuniak , 5. a 9. ročníky (září – leden)).
- Měření třídního a školního klimatu použitím sociometrických dotazníků. Sledované oblasti – zábava, respekt, kamarádství, spolupráce, bezpečí, důvěra, pohoda. Klima třídy – sociometrie – portál Proškoly.cz. - 2. stupeň
- Dotazníkové šetření technikou Guess Who (autor PhDr. M. Kolář, 2007) Hádej kdo, …? zaměřenou na šikanu – 8. ročník (listopad).
- Šikana, kyberšikana – ve spolupráci s PČR , 5. ročník - co je to, jak jí poznat a jak se jí bránit – (Listopad) – mjr. Mgr. Jaromír Ungr, PČR.

3. <u>Čtvrtletí</u>

- Podpora ostatním – ŠMP – Mgr. R. Jarošová – přístupy k vedení třídnických hodin – spolupráce s třídními učiteli, účast na třídnických hodinách, intervenční aktivity ve třídách – dle potřeby, pravidla jednání s agresivním rodičem, klima jednotlivých tříd – sledovat zejména bezpečí ve třídě (škole), vztahy mezi vrstevníky, spolupráce s třídními učiteli – komunitní kruhy – znalost třídního klimatu, ovlivňování třídního klimatu s pozitivními změnami.
- Zabraň šikaně (kyberšikaně), nebuď lhostejný – 7. ročník, ve spolupráci s PČR prap. J. Mertlovou, pprap. A. Jelínkem, březen – 16. 3, 2027
- Dopravní výchova – 1. ročníky – Bezpečná cesta do školy – 5. 4. 2027
- Peer aktivisté navštíví 1. stupeň – 2. ročníky – připravené moduly, techniky zaměřené na emoce, „Mohu odhadnout člověka na první pohled“ – únor 2027
- Rizika závislostí – 5. ročník ve spolupráci s PČR pprap. A. Jelínek– únor 2027

- Sociometrie – klima třídy (bezpečí, spolupráce, kamarádství, respekt, důvěra, pohoda, zábava, vztahy mezi vrstevníky (podle potřeby).
- Prevence kriminality -„Sešit plný průšvihů“ – Model, ve spolupráci s PČR – 6. ročník – březen, PČR prap. J. Mertlovou, pprap. A. Jelínkem.
- Peer aktivisté budou pomáhat při zápise do 1. tříd (duben 2027)
- PEER aktivisté navštíví 1. stupeň – připravené moduly – 4. ročníky, moje osobnost
- Pálení čarodějnic- pomoc peer aktivistů při realizaci (30. 4. 2027).
- Šikana, kyberšikana – mjr. Mgr. Jaromír Ungr, PČR.

4. čtvrtletí

- Peer aktivisté navštíví 1. stupeň (červen – 5. tř.) – připravené moduly,
- Policie OOP ČR Loket: Markétina dopravní výchova– 1. stupeň – 3. třída – zaměřenou především na dopravní výchovu, pprap. A. Jelínek, prap. Bc. Martina Postlová
- „Moje soukromí“ – sociální sítě – ŠMP ve spolupráci s s PČR prap. J .Mertlová , 8. ročník.
- gynekologická poradna – MUDr. Kateřina Bauerová – červen – 9. ročník
- Sebepoškozování – Mgr. Jakub Onder –Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy – 9. ročník (duben).
- V rámci utužování třídního kolektivu první stupeň bude realizovat výjezd na školu v přírodě – 1. stupeň 19. 5. – 28. 5. 2026, druhý bude stupeň absolvovat projekt – výchovně vzdělávací pobyt – 26. 5. – 30. 5. 2026, kde budou mít žáci možnost posílit pocity soudržnosti, spolupráce a kamarádství.
- Prevence používání tabákových výrobků, včetně elektronických cigaret, nikotinových sáčků, kratomu. Drogy – rizika při užívání. – 8 . – 9 ročník.

Během školního roku v rámci dle aktuálních nabídek využívat vzdělávacích akcích, webinářů s tématy, které budou zaměřené na rizikového chování u žáků, duševní zdraví, zdravý životní styl apod. (pedagogové, ŠMP, AP, třídní učitelé, VP).

4. Evaluace (vyhodnocení) preventivních aktivit školy

Cíle stanovené v preventivním programu školy budeme přizpůsobovat dle aktuální situace a pokynů vyhlášené MŠMT. Jednotlivé prvky preventivních aktivit se budou prolínat v rámci jednotlivých předmětů. Každý pedagog při plnění ŠVP se bude věnovat primární prevenci rizikového chování. Pedagogové se budou snažit v rámci svých předmětů vybavit žáky znalostmi, kompetencemi a dovednostmi v oblastech rizikového chování. Na prvním stupni se bude realizovat v jednotlivých ročnících Peer program.

Analýza ukázala, že největší potřeba preventivního působení se nadále soustřeďuje do oblasti vztahů mezi žáky a podpory respektující komunikace, bezpečné chování v online prostředí, podpory duševního zdraví. Zvýšenou pozornost bylo nutné věnovat zejména problematice používání sociálních sítí, kyberšikany, nevhodné komunikace mezi vrstevníky a zvládání emocí v náročných situacích. Důraz byl kladen i na prevenci užívání návykových látek.

Pozitivně byly hodnoceny zejména interaktivní a zážitkové formy prevence, které umožňovaly aktivní zapojení žáků. Velký ohlas měly programy realizované ve spolupráci s Policií ČR, vzdělávací program "Blázníš? No A", Peer program a aktivity zaměřené na podporu duševního zdraví, bezpečné chování v digitálním prostředí, rozvoj sociálních dovedností, prevence v dopravní výchově Zebra se za tebe nerozhlédne, preventivní projekt Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje zaměřený na problematiku domácího násilí pro žáky druhých tříd. Žáci třetího ročníku si v modelových situacích připomněli jak se chovat, pokud zůstanou doma sami, komu otevřít dveře, jak volat na tísňovou linku formou her - Vlastní bezpečí.

Prostor pro pravidelnou práci v rámci prevence vytvářely třídnické hodiny - komunitní kruhy a ranní kruhy. Pracovalo se zde s klimatem třídy, řešily se zde aktuální problémy a posilovaly se vzájemné vrstevnické vztahy. Zpětná vazba pedagogických pracovníků potvrzuje, že tyto aktivity přispívají k otevřenější komunikaci mezi žáky a pedagogy a ke včasnému zachytávání potenciálních rizikových situacích

Preventivní aktivity se zaměří na duševní pohodu a vyrovnanost učitele a podporu seberegulace u žáků. Děti se učí nápodobou. Pokud byl psychicky vyrovnaný učitel, odrazilo se to i na celkovém nastavení daného kolektivu. Třídní učitele ve spolupráci se ŠMP se budou snažit pracovat v třídních kolektivech na pozitivním klimatu, rozvoji třídní komunikace, dostatečný prostor pro diskusi, Podporu se budeme snažit dát i rodičům. Bude nutné i

nadále vnímat varovní signály – např. žák nebyl v kontaktu déle než týden, pravidelně se neúčastnilo výuky bez řádného omluvení zákonnými zástupci, neodevzdávalo zadané úkoly, zhoršovaly se jeho studijní výsledky, jeho chování – nepozorný, zamlklý, narušování výuky – nevhodnými zvuky, vykřikování, podrážděné, smutné, ztráta zájmu o vzdělávání i přes veškerou podporu ze strany školy i rodičů. Rodičům, žáků, kolegům budou na webových stránkách školy k dispozici kontakty, kam se obrátit v případě potřeby. V případě potřeby je také možné obrátit se na školní preventivní tým. Metodik prevence Mgr. R. Jarošová v rámci preventivních aktivit bude navštěvovat třídnické hodiny jednotlivých ročníků, spolupracovat s třídními učiteli i ostatními pedagogy a podle potřeby se zákonnými zástupci. V případě potřeby bude ŠMP spolupracovat s metodikem prevence z PPP Sokolov Mgr. A. Martincovou, Mgr. et Mgr. Vašíčkovou Z.

Nadále se budou také sledovat riziková místa – toalety, prostory za skříňkami v kmenových třídách. Třídní učitelé se také zaměří na pravidelně uzamčené šatní skříňky – prevence kriminality (krádeže). Pravidelně se bude vybírat schránka důvěry.

Je stále nevyhnutelné u některých žáků odstraňovat nevhodné chování, slovní urážky, vulgární mluvu, zkvalitňovat a nadále rozvíjet a prohlubovat spolupráci se zákonnými zástupci, dodržovat dohodnutá pravidla, rozvíjet mediální gramotnost, zdravotní gramotnost a posilovat u dětí zdravé sebevědomí. Ve velké míře se zaměřit na duševní zdraví. Důležité je zaměřit se na začleňování, které posílí kvalitu třídy.

V rámci prevence ve školním roce 2026/2027 bude i nadále nutné dát prostor pro sdílení pocitů, zážitků a prožitků, se kterými se budou žáci vracet po hlavních prázdninách do školy.

Budeme nastavovat takovou atmosféru, kdy se budou cítit žáci bezpečně. Brát v potaz, že každé dítě pochází z různého rodinného prostředí. Žáci i učitelé, kteří se cítí ve škole dobře, podávají lepší výkony.

Důležité bude i nadále podporovat a prohlubovat resilienci (odolnost) žáků proti stresu, tlaku vrstevníků, nepříznivých individuálních či sociálních okolnostech. Podporovat ochotu žáků, pedagogických i nepedagogických pracovníků vyhledávat pomoc v případě potížích či zátěžových situacích, otevřenost novým způsobům řešením, podporovat v sebedůvěře,

dostatečné sebeúctě, schopnosti pozitivního přístupu k problémům, důvěru k úspěchům – prevence psychických potíží a duševního onemocnění.

Nepodceňovat příčiny náročného chování. Náročné chování je takové chování dětí, které se výrazně odlišuje od očekávaného chování pro daný věk a negativně ovlivňuje učení a vztahy ve škole.

Věnovat zvýšenou pozornost agresi, útočným reakcím, zvýšené úzkosti, schovávání se, útěkovým reakcím, stažení se do sebe, apatii, mrznoucích reakcí, emocionální, psychickou a sociální pohodu – duševní zdraví.

Zaměřit se na chování během přestávek, dodržování nastavených pravidel (školní řád, pravidla třídy). Dodržovat i nadále nastavená pravidla pro úložné skříňky pro mobilní telefony (použití ve výuce jen se souhlasem pedagoga).

Škola se znovu v rámci realizace preventivních aktivit znovu zaměří na vhodné a bezpečné užívání ICT technologií, digitální závislosti. Počítačové gramatice zařazené do výuky se bude věnovat pozornost.

V rámci evaluace se vytvořená Pravidla třídy budou hodnotit a pracovat s nimi, vést žáky k zamyšlení nad tím, zda společně vytvořená pravidla vedou k cíli a zlepšují soužití v jednotlivých třídních kolektivech. Podle dynamického vývoje třídy se mohou měnit stávající pravidla.

Nepodceňovat záškoláctví (pravé, skryté) a pozdní příchody – vzít úvahu veškeré vlivy, které na žáka v rámci školní docházky působí, náležitě se jimi zabývat a pokusit se zjišťovat skutečnosti vedoucí k tomuto rizikovému chování.

Budou se realizovat besedy s odborníky na šikanu, kybešikanu a kyberprostor, sebepoškozování, užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření, drogy a závislosti, protiprávní jednání, reprodukční zdraví, bezpečnou cestu do školy, dopravní výchovu, právní vědomí, zdravý životní styl, mezilidské vztahy, duševní pohodu, ochranu vlastního bezpečí.

Komunikovat se žáky o tom, co je na internetu a sociálních sítích slušné a dovolené, co je nevhodné a co už je kyberšikana - na prvním i druhém stupni (ubližování na internetu, zneužívání fotografií k výsměchu, závislosti na moderních technologiích).

Nastavit ve třídě podmínky spolupráce dítěte se specifickými potřebami (SVP) s asistentem pedagoga (AP) a opakovaných schůzek s třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů, případně s vedením školy, s rodiči dítěte, ŠMP, školním speciálním pedagogem (dále jen SP) nebo s výchovným poradcem. Pro tyto děti je důležité bezpečné prostředí (nekonfliktní), kde se bude cítit klidně a uvolněně, pokud si má osvojovat nové kompetence a učit se jim. Učitel, AP, žák a rodič spolupracují ve vzájemné shodě na vzdělávání.
Asistent pedagoga – se bude snažit podporovat jinakosti a jedinečnosti každého jedince, působit na zdravé klima, podporovat komunikační dovednosti, monitorovat více riziková místa ve školním prostředí, spolupracovat více s pedagogy, třídními učiteli.
Budou se nadále sledovat vyvíjející se vztahy v třídních kolektivech ve školním roce 2026/2027. Práce třídního učitele bude vyžadovat velkou trpělivost, vytrvalost, kreativitu a důslednost. Možnost využívat spolupráce v rámci ŠPP. Učitelé budou také informovat zákonné zástupce o pozitivním posunu či úspěších žáků. Vytvářet předvídatelné, strukturované a bezpečné prostředí. Posilovat rozvoj sociálních a emočních dovedností.
Metodik prevence se bude nadále pravidelně informovat o dodržování stanovených třídních pravidel, která by měla zlepšit atmosféru ve třídě (zábavu, respekt, kamarádství, spolupráci, bezpečí, důvěru, pohodu), koordinovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování, supervize, bude vyhledávat problémové projevy chování a nastavovat vhodnou podporu směřující k odstranění rizikového chování, bude spolupracovat s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování. Monitorovat s v součinnosti s třídními učiteli výskyt rizikového chování – špatné vztahy mezi žáky, vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace, případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování, případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování, užívání návykových látek, závislostní chování pro nelátkové závislosti (např. počítačové hry, hazard apod.), projevy rasismu, xenofobie, slovní či fyzické útoky na pracovníky školy, záškoláctví, skryté záškoláctví s vědomím rodičů, rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty, rizikové chování v dopravě, rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování a autoagresi, kriminální chování,

zanedbávání či týrání dítěte, užívání alkoholu, tabáku, elektronické cigarety. Pravidelně se bude účastnit vzdělávacích akcích v oblasti prevence rizikového chování, spolupracovat se zákonným zástupci při výskytu rizikového chování, s odborníky, kteří se věnují oblasti prevence ve školním prostředí. Zaměří se na duševní zdraví a odolnost vůči stresu a bude se snažit utužovat pozitivní vztahy ve školním prostředí.

Vytvářet ve škole takové prostředí a dělat taková opatření, aby se rizikové chování co nejvíce eliminovalo. Podporovat dítě v jiných zájmech (prevence rozvoje netolismu). Unavenost, nervozita, náhlé změny v chování, zhoršení prospěchu apod. nepodceňovat. Může to učiteli napovědět, že žák prochází nějakou změnou, která nemusí být v pořádku. Nepřehlížet a nebagatelizovat varovné signály. Mohlo by to vést k prohlubování k problému. Pedagogičtí pracovníci by se měli pravidelně účastnit vzdělávacích akcí k prohloubení znalostí a dovedností, například v oblastech řešení konfliktů, jak vést třídnické hodiny, jak porozumět chování žáků, jak lze pozitivně ovlivnit jejich chování, jak nevyhořet.

Prohloubit spolupráci se zákonnými zástupci, zejména u dětí s ADHD a s SPCH. Tito žáci mívají neshody v kolektivu a nízkou schopnost předvídat nebezpečí s neschopností ovládat se. Nadále se snažit žáky motivovat k toleranci k ostatním, schopnost správně zařadit se do kolektivu, nesoudit člověka podle prvního dojmu, inspirovat k pozitivnímu zdravému životnímu stylu, lepšímu využívání volného času.

V rámci prevenci v oblasti duševního zdraví působit na zdravé klima třídy, podporovat respektující vztahy mezi žáky a otevřenou komunikaci, podporovat téma duševní hygieny jak u žáků, tak i u pedagogických pracovníků, jako nezbytnou součást péče o své zdraví.

Je potřeba sledovat nově příchozí žáky (zejména žáky cizince s odlišným mateřským jazykem) a jejich zapojování do vztahů ve třídě, žáky opakující ročník, kteří bývají starší a kompenzují si často své pocity méněcennosti, narušování vztahů mezi dětmi, aby se předešlo šikaně, vrstevnickým rozepřím, záškoláctví apod.

Zaměřit se na důslednost při dohledech (riziková místa), netolerovat nevhodné aktivity během přestávek, vulgarismus a další nežádoucí rizikové jevy, kouření e- cigaret, poškozování školního majetku.

Se žáky, u kterých podchytíme rizikové chování, budeme intenzivně pracovat. Pokud spolupráce na bázi domluvy nebude účinná, budou přizvání k řešení rizikového chování zákonní zástupci.

Závěr

V rámci evaluace se bude vyhodnocovat jak kvalitativní složka hodnocení, tak kvantitativní. Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání (vzdělávacího programu) žáků po celou dobu povinné školní docházky. Vychází z příslušného rámcového programu. Vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu. Definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, které by měly být specifické, měřitelné, akceptovatelné, realistické, termínované (časově ohraničené) Přizpůsobuje se kulturním, sociálním okolnostem i struktuře školy, respektuje specifika ve školním prostředí. Snižuje (popřípadě oddaluje) výskyt rizikového chování.

Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně patologických jevů, rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech a zvyšovat schopnost žáků činit zodpovědná rozhodnutí. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Zaměřit se zejména na ty jedince, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minority, cizince, děti a žáci se zdravotním či sociálním znevýhodněným). Budeme se snažit nalézt správnou cestu v případě pomoci. Ve vyučovacích předmětech, zejména ve výchově ke zdraví, věnovat pozornost zejména problematice drog, kouření a alkoholismu, poruch příjmu potravy, otázkám osobní bezpečnosti, sexuální výchově. Zaměřit se také na výchovu proti projevům rasismu, xenofobii a intoleranci. Zjištěné případy např. šikany (kyberšikany), krádeže, záškoláctví, rizikové projevy neprodleně šetřit. V rámci evaluace se bude vyhodnocovat, jak kvalitativní složka hodnocení, tak kvantitativní. Zamyslet se nad novou formou třídních schůzek, triády (tripartita).

Všichni pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s odborným portálem **Metodické doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování** u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28), který vymezuje aktuální terminologii a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu, popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka.

Nadále se bude věnovat zvýšená pozornost (varovné příznaky) u žáků – zvýšené agrese, útočných reakcí, zvýšené úzkosti, schovávání se, útěkových reakcí, stažení se do sebe, apatie, mrznoucích reakcí, emocionální, psychickou a sociální pohodu (duševní zdraví).

O jednotlivých preventivních aktivitách škola bude informovat také prostřednictvím školního webu.

Preventivní program je pro všechny výchovné pracovníky školy závazný.

V Lokti dne 1. 9. 2026

Sepsala: Mgr. R. Jarošová

školní metodik prevence